VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu vuonna 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No 78 — 1949 — Vol. XXXII vk. — Tiistaina, heinäkuun 5 p., — Tuesday, July 5

Canada osallistuu Lontoon konferenssiin

ltä ennen neuvotellaan epävirallisesti Britannian ja Yhdysvaltain kanssa

Ottawa. — Pääministeri St. Laurent antoi lehtimiehille haastattelun viikon lopulla. Hän sanoi hallituksen hyväksyneen Britannian lähettämän kutsun Lontoossa heinäkuun puoliväliss pidettävään commonwealthin maiden rahaministerien konferenssiin osallistumisesta.

Rahaministeri Abbott lentää tällä viikolla Britanniaan. Hän osallistuu siellä rahaministerien konferenssiin ja neuvottelee samalla Yhdysvaltain raha-asiainsihteerin Snyderin kanssa. Hän menee myös Eurooppaan.

Pääministeri sanoi, että ennen commonwealthin rahaministerien konferenssia alkamista käydään epävirallisia neuvotteluja Britannian ja Yhdysvaltain viranomaisten kanssa sen takia, ettei Canada kuulu puntaalueeseen, ja kun sillä on "erikoisen läheiset taloudelliset ja rahalliset yhteet Yhdysvaltoihin".

Rahaministeri Abbottin mukana menevät Lontoon konferenssiin apulaisrahaministeri Clark ja salaneuvoston kirjuri Robertson. Canadan hallituksen diplomaattinen edustaja Lontoossa, L. D. Wilgress osallistuu myös neuvotteluihin. Clark ja Robertson ovat jo lähteneet Lontooseen.

Pääministeri St. Laurent sanoi myös lehtimiehille, ettei kabinetissa ole tehty mitään muutoksia vaalien jälkeen mutta hän ei voinut sanoa sitä tehdäänkö kabinetissa muutoksia ennen parlamentin seuraavan istunnon alkamista.

Lisää henkilöitä nimitetään senaattiin, missä on vielä 14 avointa senaattorin paikkaa, vaikka juuri vaalien jälkeen nimitettiin useita liberaalipuolueen miehiä senaattiin.

Kabinetti piti vaalien jälkeen ensimmäisen kokouksensa viime keskiviikkona ja tästä lähtien pidetään kabinetin kokoukset säännöllisesti kerran viikossa.

Pääministeri lähtee perheineen tämän viikon lopulla lomalle New Brunswickiin Bathurstin lähelle.

Pääministeri sanoi, ettei hallitus ole vielä harkinnut liittovaltion ja maakuntien suhteiden käsittelyä uusilta näkökohdilta. Hallitus ei ole myöskään harkinnut sellaista asuntojen rakennusohjelmaa, jota avustettaisiin tukirahoilla. Se ei ole harkinnut uuden lainan myöntämistä Britannialle. V. 1946 Britannialle annettu 1,250,000,000 dollarin laina on käytetty melkein kokonaan.

Pääministeriltä kysyttiin, että luuleeko hän tulevan työttömyyttä Britannian dollarikriisin takia. Hän antoi tähän kysymykseen kieltoisen vastauksen. Pääministeri viittasi ranskalaiseen sananparteen, että "hallitsemisessa tarvitaan ennakkonäkemystä", ja hän sanoi vaalien tulosten osoittaneen, että "hallituksen on katsottava eteenpäin jonkin aikaa". Hän sanoi hallituksen ryhtyvän sellaisiin toimenpiteisiin, "jotka ovat parhaita maalle pitkän ajan kuluessa".

Pääministeri sanoi tiedusteltaessa, että parlamentin istunto kutsutaan koolle "verraten aikaisin". Edellinen parlamentti myönsi niin paljon rahoja, että ne riittävät hallitusmenoihin syyskuun loppuun asti. Hän sanoi toivovansa, että voitaisiin tehdä järjestelyjä parlamentin istunnon aloittamiseksi ja lisävarojen saamiseksi ennen syyskuun loppua.

CCF:n edustajien lukumäärä saattaa lisääntyä kolmella

Ottawa. — Näyttää siltä, että CCF ehkä saa alahuoneeseen kolme edustajaa enemmän kuin mitä vaalien jälkeen ilmoitettiin. Tarkistetut tiedot vaalien tuloksista osoittavat CCF:n ehdokkaiden johtavan äänimäärässä kolmessa läntisessä vaalipiirissä, missä liberaalien ilmoitettiin voittaneen.

CCF:n ehdokkaiden valitseminen näyttää mahdolliselta Burnaby-Richmond vaalipiirissä British Columbiassa ja Reginan sekä Melfortin vaalipiireissä Saskatchewanissa. Jos CCF:n ehdokkaat valitaan näissä vaalipiireissä, saa CCF 15 edustajaa ja liberaalit 190 edustajaa alahuoneeseen.

Burnaby-Richmond vaalipiirissä viimeksi suoritetun äänten laskun mukaan on CCF:n ehdokas mrs. Dorothy Steeves saanut 16 ääntä enemmän kuin liberaalien ehdokas.

CCF:n ehdokkaan John O. Probenin ilmoitettiin saaneen Reginan vaalipiirissä 9 ääntä enemmän kuin liberaalien ehdokkaan, jonka ilmoitettiin aikaisemmin voittaneen.

CCF:n ehdokas johti myöskin äänissä Melfortin piirissä, missä oli tiedot saamatta vielä neljästä äänestyspaikasta.

Miss Coplon tuomittu vankeuteen vakoojasyytteen perusteella

New York. — Judith Coplon tuomittiin urkkijana 40 kuukaudesta 10 vuoden vankeusrangaistukseen. Hänet laskettiin vapaalle jalalle $20,000 takauksella kun hän vetoaa tuomiostaan.

Hän joutuu toisesta syytteestä oikeuden eteen tk. 11 p:nä, jolloin häntä ja venäläistä Valentin A. Gubitchevia syytetään salaliittoutumisesta tärkeiden hallituksen asiapaperien toimittamiseksi Venäjälle.

Miss Coplonin lakimies sanoi heti tuomion jälkeen, että hän on nyt yhä enemmän vakuuttunut asiakkaansa syyttömyydestä. Hän sanoi, että oikeuskuulustelu oli vain tiivellyä.

7 kuollut ja 6 saanut vammoja hotellin palossa Yhdysvalloissa

Aberdeen, Wash. — Seitsemän henkilöä paloi kuoliaaksi ja kuusi loukkaantui erään, hotellin tulipalossa sunnuntaina. Viitisenkymmentä henkilöä pääsi pakenemaan palavasta rakennuksesta.

Palokuntalaiset ilmoittivat löytäneensä 7 ruumista rakennuksen rauniolsta, mutta uhrit olivat niin pahoin palaneet, että heitä oli mahdoton tuntea.

Lisää kontrolleja poistettaneen

Ottawa. — Hallituksen uskotaan poistavan vientikontrollit muutaman päivän kuluessa julkaistavassa lausunnossa, jossa kontrolleja poistetaan. Vientikontrollit otettiin käytäntöön viime sodan alussa.

Kun tuotanto maailmassa osoittaa nousua eri tarvikkeiden aloilla, niin näitä kontrolleja on poistettu hiljalleen, kunnes mahdollisesti ne voidaan poistaa lähitulevaisuudessa kokonaan, sanotaan asiaa tuntevissa piireissä.

Kaksi miestä kuoli lentorikossa

Wa'laceburgh, Ont. — Interprovincial Air Servicen omistaja R. C. Shepherd ja Albert Janssens-niminen tämän seudun farmari, menettivät henkensä lentorikossa viikonlopulla. Ensinmainitun ohjaama pieni lentokone menetti kontrollinsa, kun sen vasen siipi sattui puuhun ja kone syöksyi keula edellä maahan. Kone syttyi tuleen ja molemmat miehet salpautuivat koneeseen ja paloivat kuoliaiksi.

Shepherd oli taitava lentäjä, mutta hänen sanotaan tehneen temppuja ilmassa ja lentäneen liian lähellä maata.

Lento-onnettomuus vaati 18 uhria

Perth, Australia. — Eräs matkustajalentokone putosi alas ja syttyi palamaan noin mailin päässä Guilfordin lentokentältä lauantaina ja koneen 14 matkustajaa sekä 4 koneen henkilökuntaan kuuluvaa sai surmansa.

Kone putosi asutuskeskukseen ja useat asukkaat pelastuivat hädin tuskin.

gondoolisoutajat ovat lakkoutuneet protestiksi palkkojensa alentamista vastaan, minkä ovat aiheuttaneet moottoriveneiden omistajat.

Kiinan kansanarmeija on myös poliittinen voima

Vain puolet sen miesvoimasta tarvitaan vielä jäljellä oleviin sotatoimiin

Nanking. — Kiinan kansanarmeijassa on nykyään yli 3,000,000 miestä ja sen miesvahvuutta lisätään edelleen vaikka näyttääkin siltä, ettei enää tarvitse käydä mitään erikoisen laajamittaisia taisteluja.

Kuomintangin hallituksen armeijan antautuneista joukoista otetaan parhaat ainekset kommunistien armeijaan, pääasiassa nuoria miehiä, ja heille annetaan sitä ennen erikoista poliittista koulutusta. Kuomintangin muut antautuneet sotilaat lähetetään tavallisesti kotiinsa.

Arvioiden mukaan tarvitaan vain puolet kommunistien nykyisistä sotavoimista etelä- ja länsi-Kiinan valtaamiseen. Puolet niistä suorittavat jo nyt poliisi- ja työpalvelusta, tai ovat hallinnollisissa tehtävissä taikka valistustyössä.

Havainnoitsijat sanovat, että kansanarmeijalla on rauhanaikainen tehtävä kommunistien voiton lujittamiseksi. Sitä voidaan käyttää poliittisena voimana kansan valistamiseksa ja myös poliisivoimana kommunistien ohjelman toteuttamisessa.

Kiinan kansanarmeijassa alkaa poliittinen harjoitus komppanioissa missä siihen tehtävään asetetut upseerit elävät yhdessä sotamiesten kanssa.

Vishinskyn lausunto Parisin konferenssin johdosta

Neuvostoliiton luja asenne pakotti länsivallat antamaan periksi

Lontoo. — Neuvostoliiton virallinen tietotoimisto on julkaissut ulkoministeri Vishinskyn lausunnon, jonka hän on antanut Parisissa pidetyn ulkoministerineuvoston kokouksen johdosta. Vishinsky on erimieltä länsivaltain edustajien kanssa Parisin konferenssin suhteen ja sanoo, että Neuvostoliiton luja asenne pakotti länsivallat peräytymään.

Vishinsky sanoi, että Parisissa aikaan saadut sopimukset ovat hyvin paljon erilaiset kuin ne esitykset, mitä tehtiin alunperin Britannian, Ranskan ja Yhdysvaltain taholta.

Toiselta puolen, jos luetaan huolellisesti neljän suurvallan tiedonanto, on helppo havaita siinä ne perusajatukset, jotka olivat Neuvostoliiton valtuuskunnan taholta konferenssin alkupäivinä tehdyissä esityksissä, sanoi Vishinsky.

Vishinsky oli myös erimieltä Yhdysvaltain valtiosihteerin kanssa Marshallin suunnitelman muka aikaan saamasta edistyksestä sekä siitä, että Neuvostoliittoko vai länsivallat tahto antaa enemmän vapautta saksalaisille.

Valtiosihteeri Acheson sanoi lehtimiehille Washingtonissa palattuaan Parisista, että Neuvostoliitto on pantu puolustuskannalle Euroopan taistelussa ja se pelkää hellittää rautaotettaan itä-Saksassa, koska se muka ei voisi sitten enää kontrolloida Saksan kansaa.

Acheson väitti myös, että länsivallat olivat "voimakkaat Parisissa sen edistyksen vuoksi mitä on saavutettu länsi-Euroopan elvyttämisessä".

Mutta Vishinsky oli vallan toista mieltä tässä suhteessa ja lausui mm:

"Minä luulen, että juuri Marshallin suunnitelman epäonnistumista voidaan pitää yhtenä syynä siihen miksi kolmen länsivallan ulkoministerit poikkesivat Parisin kokouksessa alkuperäisestä ns. 'lujasta politiikastaan'."

Kivihiilituotantoa supistetaan USA:ssa

Lewis määrännyt hiilenkaivajat työskentelemään toistaiseksi vain kolme päivää viikossa

White Sulphur Springs, W. Va. — John L. Lewis määräsi pehmeänhiilen kaivajat työskentelemään toistaiseksi vain kolme päivää viikossa, kunnes he saavat uuden määräyksen.

Hiilikaivosten omistajat sanoivat Lewisin jättävän huomioonottamatta sopimuksensa, mutta Lewis sanoi sopimuksen päättyneen jo torstaina.

Hiilikaivostyöläisten palkkakonferenssi keskeytettiin heinäkuun 12 päivään asti yhteisen sopimuksen perusteella. Lähdettyään kokouksesta Lewis antoi lausunnon lehtimiehille ilmoittamatta kaivosyhtiöille mitä hän aikoo nyt tehdä. Mutta yhtiöt saivat tietää siitä tuntia myöhemmin.

Hiilikaivostyöläisten union johtaja sopistaa täten tuotantoa sen sijaan, että ryhdytäisiin lakkoon. Nykyisten hiilivarastojen uskotaan kestävän teollisuustarkoituksiin 6—9 viikkoa jos hiilen jakelu tapahtuu tasapuolisesti Eräs terästeollisuuden johtaja sanoi, ettei hiilituotannon supistaminen vaikuta terästuotantoon neljään tai viiteen kuukauteen.

VIIME TIEDOT

Montreal. — Johns-Manville Co. on pyytänyt lähettämään lisää maakuntapoliiseja Asbestoslin, missä ilmoitetaan olleen useita pieniä selkkauksia viikon vaihteessa. Maakuntapoliisin viranomaiset sanoivat, ettei lisää poliiseja lähetetä Asbestosiin jos ei saada erikoista määräystä maakunnan hallitukselta.

New York. — Yhdysvalloissa oli ennätysmäärä tapaturmaisia kuolemantapauksia viikon vaihteen pyhien aikana. Perjantaista eilisiltaan mennessä sai ainakin 663 henkilöä surmansa erinäisissä tapaturmissa. 279 henkilöä kuoli valtateillä tapahtuneissa onnettomuuksissa.

Lontoo. — Satamatyöläisten lakko ja työsulku jatkui Lontoon satamassa. Työt ovat seisauksissa noin 80 laivassa sen takia, kun satamatyöläiset kieltäytyvät yhä työskentelemästä kahdessa lakonalaisessa canadalaisessa laivassa, eikä heidän sallita sen vuoksi työskennellä muissa laivoissa. Labor-hallitus ja sen miehet huutavat kovasti kommunisteja vastaan, syyttäen heitä siitä, kun eivät satamatyöläiset avusta Canadan merimiesten lakon murtamista. Satamatyöläiset pitivät eilen kokouksia ja päättivät edelleen kieltäytyä työskentelemästä lakonalaisissa laivoissa. Yhteen kokoukseen osallistui noin 3,000 miestä, joista vain kaksi ääness'i töihin palaamisen puolesta. Labor-hallituksen parlamentilliset jäsenet olivat puhumassa satamatyöläisille ja sanomassa heille miten he ovat "antautuneet kommunistien välikappaleiksi". Mutta labor-miehet huudettiin alas.

Tämä sai aiheutti kiivaanlaisia kohtauksia ja purkauksia alahuoneessakin.

Toronto. — Tarkistettujen tietojen mukaan on 102 henkilöä saanut surmansa viikon vaihteen pyhien aikana Canadassa tapahtuneissa onnettomuuksissa.

Rooma. — Italian merimiesten lakko on päättynyt. Merimiehet saivat huomattavia myönnytyksiä, mm. 240 pros. lisäyksen eläkkeisiin.

Anglo-amerikkalainen salaliitto unioiden maailmanliittoa vastaan

Tehtiin Bevinin aloitteesta New Yorkissa v. 1947 joulukuussa, sanoo N.liiton ammattijärjestöjen johtaja

Milano, Italia. — Vassily Kuznetsov, Neuvostoliiton ammattijärjestöjen valtuuskunnan johtaja Ammattijärjestöjen maailmanliiton kongressissa sanoi sunnuntaina, että Britannian ja Yhdysvaltain hallitukset ovat yrittäneet hajaannuttaa ja likvidoida maailmanliiton.

Kuznetsov sanoi, että anglo-amerikkalainen salaliitto Ammattijärjestöjen maailmanliittoa vastaan tehtiin New Yorkissa v. 1947 joulukuussa Britannian ulkoministeriön laatiman suunnitelman mukaisesti.

"Tiedetään varsin hyvin miten Bevinin painostuksen seurauksena Britannian TUC:n pääneuvoston edustajat ryhtyivät heti toteuttamaan katalaa suunnitelmaansa maailman ammattijärjestöjen yhtenäisyyden murtamiseksi", sanoi Kuznetsov ja lausui lisäksi:

"Huolimatta Amerikan imperialismin palvelijain yrityksistä meidän liittomme elää ja kehittää toimintaansa koko maailman työväestön hyödyksi."

Kuznetsov sanoi, että Ammattijärjestöjen maailmanliittoa vastaan tehtiin salaliitto New Yorkissa v. 1947 joulukuussa. Siellä silloin pidettyyn konferenssiin osallistuivat AFL:n edustajat ja Britannian ulkoministeriön edustaja Makins. Sir Roger Makins oli Britannian ministeri Washingtonissa v. 1947.

Bulgarian pääministeri Dimitrov kuollut parantolassa Moskovassa

Lähetetty suurin kunnianosoituksin junassa Sofiaan haudattavaksi; Bulgarian kansan johtajan muistoa kunnioitetaan laajalti oman maan ulkopuolellakin

Moskova. — Bulgarian pääministeri Georgi Dimitrov kuoli lauantaina Moskovassa eräässä parantolassa 67 vuoden ikäisenä sairastettuaan sokeri- ja maksatautia, ja hänet lähetettiin sunnuntaina junassa Sofiaan haudattavaksi. Hän tuli tänne parantolaan huhtikuussa.

Dimitrovista sanottiin usein, että hän on johtavin kommunisti Neuvostoliiton ulkopuolella ja hänelle osoitettiin kuolemassa suurta kunniaa.

Dimitrovin ruumis oli Ammattijärjestöjen talossa Moskovassa lauantain ja sunnuntain välisen yön. Pääministeri Stalin ja neuvostohallituksen muut jäsenet sekä kommunistisen puolueen johtajat olivat kunniavartiossa ja tuhannet ihmiset kulkivat kukilla koristetun ruumisarkun ohi. Ruumis kannettiin sieltä sunnuntaina mustien hevosten vetämän tykkivaunun päälle ja vietiin suuren saattojoukon saattamana rautatieasemalle, missä se asetettiin punaisin ja mustin lipuin koristettuun surujunaan.

Moskovan radio tiedotti, että Dimitrovin kuoleman johdosta pidettiin sunnuntaina muistotilaisuuksia kaikkialla Neuvostoliitossa.

Bulgarian kabinetti määräsi viettämään surujan yli maan. Mustin reunuksin ilmestyneet sanomalehdet tiedoittivat tämän kuuluisan vallan kumouksellisen kuolemasta. Tshekkoslovakiassakin määrättiin viettämään surupäivä ja jopa jugoslavialaisetkin, keskeyttivät hyökkäilynsä Kominformia vastaan ja kunnioittivat Bulgarian kansan johtajaa. Jugoslavian tietotoimisto Tanjug sanoi marsalkka Titon lähettäneen henkilökohtaisen surunvalitussanoman Bulgarian v.t. pääministerille Vassil Kolaroville.

Dimitrov tuli ensimmäisen kerran kuuluisaksi v. 1933 Saksan valtiopäivätalon polttojutun yhteydessä, jolloin hän taisteli natsiloikeuden edessä Hitlerin natsien valtamahtia vastaan ja osoitti natsien itse polttaneen valtiopäivätalon saadakseen siten tekosyyn kommunistien joukkomurhaamiseen. Natsien oli vapautettava hänet, etkä valtiopäivätalon polttojuttua ole lähemmin selvitetty koskaan, paitsi sitten, että natsit teloittivat erään käytännä.

Dimitrov oli suuren osan elämästään maanpakolaisena kommunistisen toimintansa takia. Mutta Neuvostoliiton armelijan vapautettua Bulgarian palasi hän kotimaahansa v. 1945 oltuaan sieltä poissa 22 vuotta. Hän tuli Bulgarian pääministeriksi v. 1946 marraskuun 23 p:nä. Hän luopui silloin Neuvostoliiton kansalaisuudesta ja parlamentin jäsenyydestä.

Dimitrov oli yhteen aikaan Komintermin pääsihteeri, vuodesta 1925 siihen asti kunnes Komintern lakkautettiin v. 1943.

Etelä-Afrikan hallitus ei suvaitse vapautta

Kapkaupunki. — Etelä-Afrikan sisäministeri T. E. Donges sanoi hallituksen harkitsevan vakavasti "kommunismin laittomaksi julistamista".

"Nyt on tullut aika, jolloin kommunistien Etelä-Afrikassa on käsitettävä asemansa täällä. He eivät voi vaatia täällä mitään oikeuksia. Heidän on annettava tuntea se, ettei heitä suvaita täällä, ja mitä pikemmin se tehdään, sitä parempi", sanoi sisäministeri.

Puhuessaan senaatissa passikysymyksistä sisäministeri Donges sanoi, ettei hallitus anna valtion suojeusta "sellaiselle kansalaiselle joka käyttäisi väärin tuota suojelusta hyökätäkseen valtiota vastaan".

Donges sanoi, että taistelussa kommunismia vastaan "voitaneen joutua käyttämään sellaisia toimenpiteitä, joihin hän ei tavallisissa oloissa haluaisi ryhtyä ja jotka toisinaan loukkaavat demokraattisia periaatteita".

Intialaisia odottaa juutalaisten kohtalo, sanoo johtomies

New Delhi. — Tri Y. M. Dadoo, Etelä-Afrikassa olevien intialaisten johtohenkilö, sanoi täällä lauantaina, että sama kohtalo, minkä alaiseksi juutalaiset joutuivat Hitlerin Saksassa, odottaa Etelä-Afrikassa olevia intialaisia. Hän sanoi, että tämä vaatii pikaista ja päättävää toimintaa Intian ja Pakistanin hallitusten taholta.

Tri Dadoo viittasi Etelä-Afrikan sisäministerin T. E. Dongesin lausuntoon, kun tämä oli puhunut eristämispolitiikan puolesta. Tri Dadoo sanoi, että hallitus haluaa eristää kaikki intialaiset eurooppalaisista ja afrikkalaisista ja ajaa intialaiset lopuksi pois maasta.

Länsimaiden sotalaivat harjoituksissa

Penzance, Engl. — Länsi-Euroopan unionin laivaston alukset lähtivät yhteisiin merisotaharjoituksiin Biscajan lahdelle maanantaina. Harjoituksiin ottaa osaa noin 100 brittiläistä, ranskalaista ja hollantilaista sotalaivaa.

Harjoituksiin osallistuu myöskin kenttämarsalkka Montgomery sekä Hollannin prinssi Bernhard.

Skotlantilaisia pyhiinvaellusmatkalla

Edinburgh. — Noin 550 skotlantilaista roomalaiskatolista lähti pyhiinvaellusmatkalle Lourdesiin erikoisjunalla. Pyhiinvaellusmatkan tarkoitus on edistää "rauhaa, katumusta ja venäläisten käännyttämistä".

Attlee syyttää kommunisteja politiikkansa seurauksista

Commonwealthin maat voivat osoittaa vain myötätuntoa Britannialle taistelussa jänkkidollarien saamiseksi

Lontoo. — Pääministeri Attlee syytti sunnuntaina kommunisteja siitä taloudellisesti pulatilanteesta, johon labor-hallituksen politiikka on vienyt Britannian. Hän väitti kommunistien olevan "vieraan diktatuurin välineitä, jotka yrittävät tuhota Britannian sosialismin".

Puhuessaan Manchesterissa noin 12,000 henkeä käsittävälle yleisöjoukolle Attlee hyökkäsi Neuvostoliittoa vastaan ja sanoi sitä "kommunistien tekopyhäksi poliisivaltiokst" ja sen politiikkaa "imperialismin klassillisek.si esimerkiksi". Attlee hyökkäsi myöskin brittiläisiä lakkoilevia työläisiä vastaan ja julisti, "ettei Britannian kannata pitää lakkoja nälnä vaikeina aikoina".

Lontoo. — Commonwealthin maat voivat osoittaa Britannialle myötätuntoa, mutta ne voivat antaa sille tuskin mitään muuta apua taistelussa jänkkidollarien saamiseksi ja punnan pelastamiseksi.

Associated Press toteaa katsauksessaan, että commonwealthin maat hahaisivat auttaa Britanniaa sen dollaripulan ratkaisemisessa, mutta useimmat niistä ovat itsekin samanlaisessa asemassa. Mikäli tiedetään, ne vastustavat yleensä punnan arvon alentamista nykyisestä.

Commonwealthin maiden finanssiekspertit kokoontuvat täällä muutaman päivän kuluttua pitämään hätätilaneuvotteluja.

Ennen Marshallin suunnitelman avustuksen alkamista olivat Britannian dollari- ja kultavarat 552,000,000 puntaa. Mutta ne olivat supistuneet viime maaliskuun loppuun mennessä 471,000,000 puntaan, ja niiden odotetaan huvenneen edelleen tämän vuoden toisen neljänneksen aikana.

Dollaritulot ja menot on saatava jotenkin tasapainoon, jotta voitaisiin säilyttää edes nykyinen alhainen elintaso Britanniassa.

Australian hiilenkaivajat taistelevat hallituksen poikkeuslakia vastaan

Sydney, Australia. — Pääministeri Chifley sanoi sunnuntai-iltana, että hiilikaivostyöläisten lakko työntää Australian talouden täydelliseen häiriötilaan.

Sanomalehdet julkaisivat ilmoituksia, joissa pääministeri syytti kommunisteja lakkoon "yllyttämisestä".

Kaivostyöläisten liiton presidentti I. Williams sanoi kaivosmiesten asettavan kysseenalaiseksi hallituksen hätätilalain laillisuuden. Tuo laki kieltää käyttämästä unioiden varoja hiilikaivostyöläisten avustamiseen.

Pääministeri sanoi, ettei lakkoa olisi voitu aloittaa tämän pahempaan aikaan, sillä Britannialla ja commonwealthin mailla on jo entisestäänkin vaikeita pulmia jänkkidollarien puutteen takia.

Noin 24,000 hiilikaivostyöläistä ryhtyi lakkoon viime viikon maanantaina, vaatien palkkansa korottamista 30 shillingillä viikkoa kohden ja 35-tuntista työviikkoa.

Teollisuus on nyt kokonaan seisahtunut kaasun, sähkövoiman ja kivihiilen puutteen takia. Liikenne on supistettu hätätilapalveluun ja sairaaloihin otetaan vastaan vain hätätilatapauksia.

New South Walesissa ovat puolet työläistä joutilaana lakon takia.

Hallitus vaatii nyt, että neljän unionin on luovutettava oikeusviranomaisille tai pankeille ne rahat, mitä niiden ilmoitetaan ottaneen pois pankista lakkolaisten avustamista varten.

Kaivostyöläisten liiton varapresidentti Parkinson sanoi Sydneyssä pidetyssä kokouksessa, että "lakkolaiset nyövät valkka ruohoa ennenkuin antavat periksi pääministeri Chifleylle".

Intia vastustaa punnan arvon alentamista

New Delhi. — Intia luultavasti vastustaa kaikella voimallaan esitystä Englannin punnan arvon alentamisesta.

Rahaministeri Matthai, joka menee edustamaan Intiaa Lontoossa pidettävässä commonwealthin rahaministerien konferenssissa, sanoi Intian dollaritilanteen aiheuttavan "huomattavan paljon huolestumista". Intia on toivonut saavansa enemmän dollareita punta-alueen keskusreservistä jotta se voisi suorittaa välstämättömät sitoumuksensa. "Mutta nykyään näyttää siltä, ettei nuo toiveet toteudu", sanoi hän.

Asbestityöläisten pitkä lakko päättynyt Quebecissa

Työläiset päättäneet palata töihin saatuaan 10 sentin palkanlisäyksen

Asbestos, Que. — Täällä maailman asbestituotannon keskuksessa pitkään lakossa olleet työläiset valmistavat viikon vaihteessa palaamaan töihin.

Johns-Manville Co:n noin 2,000 lakkolaista päätti lauantaina lopettaa lakon, kun yhtiö tarjoutui korottamaan tuntipalkkoja 10 sentillä ja lupasi, ettei lakkolaisia vastaan harjoiteta diskriminointia.

Yhtiö ei antanut kuitenkaan selvää lupausta niihin työläisiin nähden, jotka havaitaan tai on jo havaittu syyllisiksi lakon yhteydessä nostettuihin syytteisiin.

Katoja työläisä vangittiin Quebecin maakuntapoliisien toimesta asbestilaisten lakon yhteydessä.

Sopimuksen aikaan saamisesta ilmoitettiin yhteisesti Johns-Manville Co:n ja Canadan katolisen työväenliiton taholta.

Että yhtiötä vastaan alkoi lakko 5 p:kuun 13 p:nä. Neljän muun yhtiön työläiset Thetford Minesissa päättivät jo viime viikolla lopettaa lakon kompromissisopimuksen perusteella.

Viikonvaihteen pyhien kuolonsato

Toronto. — Eri puolilta maata saatujen tietojen mukaan kuoli Canadassa viikon vaihteen pyhien aikana tapahtuneissa onnettomuuksissa ja tapaturmissa vähintään 82 henkilöä.

Ainakin 44 henkilöä hukkui ja 20 henkilöä sai surmansa liikennetapaturmissa. Muut saivat surmansa lentorikoissa tai muunlaisissa tapaturmissa.

Yhdysvalloissa nousi viikonvaihteen pyhien kuolonuhrien lukumäärä lähelle 400 jo maanantain puolenpäivän aikaan mennessä, jolloin suurimmat juhlahumut olivat siellä vielä pitämättä.

Venetsian gondoolisoutajat lakossa

Venetsia. — Venetsian tunnetut

Kuomintang lentopommittaa Shanghaita

Shanghai. — Kuomintangin hallituksen amerikkalaiset lentokoneet pommittivat jälleen sunnuntaina Shanghaita, mutta uhrien lukumäärästä ei saatu heti tarkkoja tietoja.

Kolme 4-moottorista Liberator kohetta risteili puolenpäivän aikaan noin tunnin ajan Shanghain päällä ja pudotti ainakin 25 pommia kaupungin länsicsaan. Pommitettu alue eristettiin tilapäisesti ja uhreja vietiin pois ambulansseilla.

Shanghaita lentopommitettiin myöskin lauantaina ja aikaisemmin sunnuntaina, jolloin eräs yksinäinen F-51 Mustang kone pudotti kaksi pommia Lunghwan lentokentän lähelle.

Brittiläinen Jardine, Matheson & Co. ilmoitti peruuttaneensa viiden laivan tulon Shanghaihin ja määränneensä ne laivat menemään Hong Kongiin.

Hong Kongin uutisessa sanottiin, että laivaliikenne on lopetettu myös tientsiniin kuomintangin julistaman saarron takia".

Madame Sun ylistää Kiinan kansan voittoa

San Francisco. — Kiinan tasavallan perustajan tri Sun Yat Senin leski on antanut lausunnon, jossa ylistetään kommunistien voittoa Kiinassa.

Tällä vastaanotetussa radiotiedossa sanottiin madame Sun Yet Senin osallistuneen kommunistisen puolueen 28. vuosipäivän kokoukseen Shanghaissa perjantaina, jolloin hänen lausuntonsa luettiin väkijoukolle.

Hänen sanottiin lausuneen mm: "Tämä on suurin aikakausi Kiinan kansan elämässä. Sen täydellinen voitto on jo näkyvissä ... Tämä on uusi valo maan päällä. Tämän voiton hyökyaine vyöryy jokaiseen satamaan ja kansanliikkeitä nousee ylös kaikissa maissa. Liittäkäämme voimamme heidän voimiinsa tämän urhean taistelun lujittamiseksi ... Kunnia Kiinan kommunistiselle puolueelle."

Madame Sun antoi jo v. 1946 lausunnon, jossa vaadittiin poistamaan amerikkalaiset sotavälineet ja joukot Kiinasta.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadiens. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephone: Business Office 4-4291. Editorial Office 4-4293. Manager E. Sulsi. Editor W. Ekland. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. 6.00 $ kk. 2.25 3 kk. 1.60
Yhdysvalloissa: 1 vk. 7.00 $ kk. 3.00
Suomessa: 1 vk. 7.50 $ 2 kk. 4.25

Suomen työväen 50-vuotisjuhla

Keväällä 1899 pidettiin Turussa Suomen työväenyhdistysten kolmas edustajakokous, minkä pääkysymyksenä oli itsenäisen työväenpuolueen perustaminen. Tästä merkkitapauksesta, mikä on tärkeä historiallinen virstantolppa koko Suomen kansan historiassa, on nyt kulunut 50 vuotta ja Suomen työväenliike viettää luonnollisesti sitä asianmukaisin suurin juhlallisuuksin. Eikä suinkaan suotta, sillä Suomen työväenliike on tehnyt suuria palveluksia maalleen — se on ratkaisevalla tavalla vaikuttanut yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden saavuttamisen, kahdeksan tunnin työpäivätaistelun voitokkaaseen lopputulokseen, maan itsenäisyystaistelun suotuisaan ratkaisuun ja yleensä edistykselliseen lainlaadintaan, mikä on hiljaa mutta varmasti parantanut kansanjoukkojen elintasoa porvarien vastarinnasta, sisällissodan järjestämisestä ja tuhoisasta sotavouhottelusta huolimatta.

Suuria ja kauaskantoisia saavutuksia on Suomen työväenliike — yhteistoiminnassa maailman, ja erikoisesti suuren itäisen naapurimaansa työväenliikkeen kanssa tämän 50-vuotisen toimintakauden aikana saavuttanut. Mutta kaikki tämä on vasta alkua sillä 50-vuotispäiväänsä nyt viettävällä Suomen työväenliikkeellä on tulevaisuus edessä. Kaikki tiet johtavat nyt tieteellistä sosialismia kohti Suomessakin ja niinmuodoin voidaan täysin oikeutetusti sanoa, että tämä juhliva työväenliike edustaa uutta ja nousevaa sekä taloudellisesti ja sosiaalisesti kukoistavaa tulevaisuuden Suomea. Suomen kansalla on siis täysi syy juhlia suuressa joukkomitassa tätä historiallista merkkipäivää mikä ennustaa vanhan ja lahoavan kuolemista sekä uuden ja edistyvän yhteiskunnan — sosialismin — aamun koittoa.

Meillä Canadan suomalaisilla on myös syytä osallistua näihin Suomen kansan suurjuhliin. Suomen vanhaa ja kunniakasta työväenliikettä me saamme huomattavassa määrässä kiittää siitä, että työväenliikkeen aatteet ja käytäntö ovat niin syvälle ja laajalle alalle juurtuneet täkäläisten maanmiestemme keskuudessa. Enemmänkin! Suomen työväenliike on välillisesti auttanut paljon esimerkiksi Ontarion metsämiesten ja kaivostyöläisten järjestämistä, sillä kieltämätön tosiasia on, että Suomen työväenliikkeen kanssa kosketuksessa olleet suomalaiset siirtolaiset veivät hyvin huomattua osaa mainittujen teollisuusalojen järjestämiskampanjassa, sen vaikeimmassa alkuvaiheessa.

Kaiken tämän johdosta meillä on täysi syy ja velvollisuuskin lähettää sydämellinen tervehdyksemme ja parhaimmat onnentoivotuksemme 50-vuotisjuhlaansa viettävälle Suomen työväenliikkeelle. Siksi on myös lehtemme tämänpäiväinen numero omistettu kaikessa vaatimattomuudessaan Suomen työväenliikkeen 50-vuotispäivän kunniaksi. Paras palvelus itsellemme, täkäläisille maanmiehillemme sekä Canadan työväenliikkeelle ja koko Canadan kansalle onkin se, että tutustumme omakohtaisesti Suomen työväenliikkeen historian kunniakkaisiin traditioihin ja annamme palttua sille valheelliselle "selitykselle", minkä porvarit ovat työväenliikkeestä antaneet. Suomen työväenliikkeen, vanhan sosialidemokraattisen puolueen kunniakkaat tradiot, joita SKDL nyt edustaa, muodostavat osan Suomen kansan parhaimmista traditioista. Ne kuvastavat Suomen kansanjoukkojen sammumatonta vapaudenjanoa ja horjumatonta uskoa parempaan huomiseen. Siksi Suomen työväenliikkeen 50-vuotisjuhla on myös meidän juhlamme!

Kuivuus ja politiikka

Vaikka täällä Pohjois-Ontariossa on ollut tavallista runsaammin sateita, tosiasia kuitenkin on, että kuivuus on aiheuttanut suunnattoman suuria vahinkoja Ontarion tärkeimmällä maanviljelysalueella Etelä-Ontariossa. Samoin aavikkomaakunnista tulee huolestuttavia tietoja kuivuuden ja heinäsirkkojen aiheuttamista tuhoista.

Niin vakavaksi on kuivuustilanne kehittynyt, että esim. torontolainen torylehti Globe and Mail yrittää selittää sen kansainväliseksi probleemiksi, jolle ei voida tehdä muuta kuin nostaa kädet ylös. Mutta merkillepantavaa on, että vaikka Globe and Mail-lehti julkaisee useita kuivuusesimerkkejä eri puolilta Canadaa, Yhdysvalloista, Afrikasta ja Euroopasta, sillä ei kuitenkaan ole rohkeutta astua Wall Street pankkiirien rakentaman "rautaesiripun" itäpuolelle missä tiede ja tekniikka on valjastettu jättiläismäiseen taisteluun kuivuusprobleemia vastaan.

Tosiasia nimittäin on, että kuivuusprobleemikin on ihmiskätten työn tulos. Ja mikä tärkeintä, minkä hyvänsä vitsauksen ihminen on itselleen tehnyt, sen hän voi myös poistaa. Kuivuusprobleemi on kuten talouskriisikin ihmisten aiheuttama ja ihmiset voivat tieteen ja tekniikan nykyisessä kehitysvaiheessa tämänkin probleemin ratkaista jos ryhdytään laajakantoiseen ja järjestelmälliseen työhön metsien istuttamiseksi ja kastelulaitteiden rakentamiseksi. Kun Saarijärven Paavolta vei halla viljan, niin hän ei nostanut avuttomana käsiään ylös, vaan kaivoi ojat syvemmiksi. Samoin on nykytilanteessa turha syyttää luonnonvoimia ihmisten aiheuttamasta kuivuusprobleemista, joka voidaan poistaa siten, että käytetään armeijain tuhlaamia rahoja sotaan kuivuutta vastaan!

Kuivuuden ja heinäsirkkojen lisäksi farmarien edessä on muitakin suurvaikeuksia. Liittohallituksen tilastotoimiston mukaan kolmen aavikkomaakunnan perheiden huoltajain (550,000 perhettä) vuositulot (v. 1946 sensuksen mukaan) olivat vain $1,405 maaseudulla ja $1,747 kaupungeissa — mikä antaa $27 ja $35 viikkotulot. Mutta tämäkin antaa vain osittaiskuvan väestön talousvaikeuksista, sillä yllämainittuihin tilastoihin sisältyvät myös miljoneerien vuositulot, mitkä kohottavat "keskimääräistulot" aivan kohtuuttoman korkealle. Niinpä esim. LPP arvioi, että kolme jokaisesta viidestä aavikkomaakuntien farmareista saa tuloja vain $800 vuodessa. Ja kaiken tämän lisäksi on otettava huomioon myös äskettäin laadittu kansainvälinen vehnäsopimus ja Marshallin avun ohjelma, jotka kaikki toimivat Yhdysvaltain rahamiesten eduksi Canadan farmareita vastaan. Mitä farmarit saavat kuivuudelta ja heinäsirkoilta pelastetuksi, sen Yhdysvaltain rahamiehet syrjäyttävät maailman markkinoilta, mikäli k.o. tuotettava on Yhdysvaltain "ylijäämävarastossa".

Kuivuuskin yhtyy siis hyvin läheisesti politiikkaan joka vaatii ennen muuta rakentamaan farmarien liikettä, mikä ei toimi monopoliyhtiöiden, vaan farmarien hyväksi ja korostaa, että farmarit tarvitsevat ainakin $2 behnäbushelista sekä valtiovallan tukea kastelulaitteiden ja rakentamiseksi metsien istuttamiseksi taistelussa kuivuutta vastaan.

Mitä muut sanovat

KUN "LOHKAISEE" NIIN LOHKAISEE ETTÄ TUNTUU

Industrialisti on ehdottomasti laajimmalle levinnyt suomenkielinen päivälehti. — Industrialisti.

• • •

KAPITALISMIN EKONOMIA ON MENOSSA ALASPÄIN

Yhdysvalloissa kasvaa työttömyys, tuotanto on laskemassa ja työtätekevien joukkojen köyhyys on lisääntymässä. Ja mitä länsi-Euroopan kapitalistisiin maihin tulee, niin niiden talous, sen jälkeen kuin se on sullut täydelliseen riippuvaisuuteen amerikkalaisista monopoleista, syöksyy nopeasti mäenrinnettä alaspäin.

— Pravda.

• • •

KIVIPERÄN PEKAN "VAALIVOITOT"

. . . Mitä tass meihin persoonallisesti tulee, niin kahdessa suhteessa olemme oikein tyytyväisiä vaalien tuloksiin.

Nimittäin siinä, että kommunistijohtaja Tim Buckilta otettiin luulot pois Trinityn vaalipiirissä ja että Sudburyn vaalipiirissä "työläinen ja farmari" Robert Carlin hävisi aika rutkasti Willard Evoylle äänimäärässä . . . — Kiviperän Pekka Toronton Vapaassa Sanassa, torstaina kesäk. 30 pnä.

(Sudburyn piirin lopulliset vaalitulokset osoittavat, kuten Vapaus on asianmukaisella tavalla kertonut, että Työläisten ja Farmarien ehdokas mr. Carlin sai 6,160 ääntä ja CCF:n oikeistojuntan hajoitusehdokas mr. Evoy vain 5,720 ääntä. Mutta Kiviperän Pekan suurimman ilon aihe on näköään porvarien vaalivoitto ja hurskaisiin toiveuniin perustuva valehtelu.)

• • •

PITKÄISIKÖ TYÖLÄISTEN SYÖDÄ SÄÄNNÖLLISESTI?

. . . Sitten tuli mieleemme (Gallup) äänestys kysymyksestä: "Luuletteko että työläisten pitäisi syödä säännöllisesti?"

Äänten kerääjät vierailivat satojen työläisten luona kadulla, työmailla ja kylpyammeissa. He ottivat yhteyden satojen pomojen kanssa heidän klubeissaan, linnoissaan ja uima-altaissaan. Tässä on tulos:

Työläiset uskovat 100-prosenttisesti, että työläisten pitäisi syödä säännöllisesti.

Työnantajat uskovat 100-prosenttisesti, että työläisten EI pitäisi syödä säännöllisesti. Kymmenen pomoa, joiden kanssa otettiin yhteys, eivät olleet lainkaan varmoja siitä pitäisikö työläisten syödä milloinkaan ja 6 pomoa oli sitä mieltä, että työläisten pitäisi syödä joko yhden aterian kolmessa päivässä, tai 2 ateria jokaista seitsemää päivää kohti . . . — Bob Ward, UE News lehdessä.

Meadow Portagen kuulumisia

Meadow Portage, Man. — Koska tältä paikkakunnalta ei ole pitkään aikaan ollut mitään lehden palstoilla, niin lienee jo aika ilmoittaa, että elossa täällä sentään ollaan. Kesä on parhaillaan, mutta on ollut liian paljon sateita. Ihmisten kasvimaat alkavat olla veden vallassa.

Kaikesta huolimatta olemme koettaneet vointimme mukaan aina saapua kokouksiimme. Ensi sunnuntaina on taas meidän kokouspäivä, joten koettakaa emännät saapua. Meillä oli piknekki ja tanssit kesäkuun 26 päivänä. Tansseihin ei tullut huonon ilman vuoksi paljoa väkeä, mutta päivällä oli sentään saapunut aina naapurikontrilta kin saakka.

Kuolemakin vieraili täällä, vieden joukostamme Nestor Puurilan. Hän oli miltei 85 vuoden vanha.

Täällä myös vieraili Untamo Mäkelä, jota olimme ilomielin suurella joukolla kuuntelemassa. Ikävä kyllä kin, että hän ei ehtinyt täällä olemaan vähän enemmän aikaa. Hän kävasi kuin kissa kuumassa uunissa, kuten sananlasku sanoo.

Alkää emännät unohtako sitä suurta pälvää. — Yksi joukosta.

Saksan perustuslaki syntyi pistinten varjossa Bonnissa

New York. — Nation-lehden Frankfurtin kirjeenvaihtaja lähetti jo jokin aika sitten lehdelleen yksityiskohtaisen selostuksen n.s. Bonnin perustuslain (länsi-Saksan valtioiden) hyväksymiseen liittyneistä olosuhteista.

Kuuden tunnin ajan ennen perustuslain hyväksymistä olivat parlamenttineuvoston edustajat kommunisteja lukuunottamatta istuntosalin lukittuna. Ei edes virallisen pikakirjoittajan sallittu astua saliin. Istunto keskeytettiin myöhään iltapäivällä, mutta edustajien oli pysyteltävä siltikin istuntosalissa.

Koko istunnon ajan oli ovella amerikkalainen sotilas vahdissa ja hänelle oli annettu määräys, ettei ketään saa päästää ulos rakennuksesta.

— Penisillitini on todettu tehokkaaksi tulirokon parantajaksi.

Välähdyksiä Suomen työväenliikkeen historiasta

Kirj. Aku Korhonen

Kuluvan heinäkuun 17—20 päivinä tulee kuluneeksi 50 vuotta Suomen työväenpuolueen perustamista, ja sen kunniaksi järjestetään luonnollisesti suuria juhlia kaikkialla Suomessa.

Tämän merkkipäivän kunniaksi julkaisemme tänään Aku Korhosen kirjoittaman artikkelin, missä selväpiirteisellä tavalla palautetaan mieliimme tämän historiallisen merkkipäivän tärkeimmät etapit ja niiden antamat opetukset.

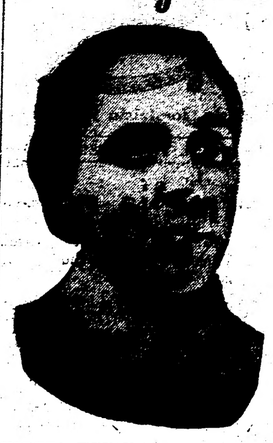

HERTTA KUUSINEN, Suomen työväenpuolueen 50-vuotisjuhlaa järjestävän ja puolueen kunniakkaita traditioja seuraavan SKDL:n edustakuntaryhmän johtaja.

VIIME vuosisadan loppupuolella tapahtuneen kapitalismin nopean kehityksen kärjistämät luokkavastakohdat loivat edellytykset työväenliikkeen syntymiselle. Edistyneimmät porvarilliset piiritkin huomioivat tämän ja jotkut osittain humaanisista syistä, mutta perussyynä työläisten omakohtaisen järjestymisen ja luokkataistelun pelko, pyrkivät ottamaan työläisten järjestämisen johtoonsa ja ohjaamaan sen luokkaristiriitoja hämäävään ja sovittelevaan henkeen. Tältä pohjalta porvarillisten piirien aloitteesta syntyi ensin joitakin työläisten sivistys-, laulu- y.m. seuroja, kuten Tampereella v. 1866 Työväen Lukuseura, Turussa Tehdastyömiesten Yhdistys, Viipurissa Työväen Iltaseura jne.

Ensimmäiset varsinaiset Työväenyhdistykset perustettiin v. 1883 Vaasassa ja Helsingissä. Pian sen jälkeen työväenyhdistyksiä perustettiin melkein kaikkiin suurempiin väestökeskuksiin. Näiden yhdistysten johdossa oli etupäässä porvaristoon kuuluvia henkilöitä, vaikka jäsenistön suurin osa kuului työväenluokkaan. Kuvaavana esimerkkinä mainittakoon, että vielä niinkin myöhään kuin v. 1895 oli Helsingin Työväenyhdistyksen jäsenenä 28 professoria, 10 senaattoria ja paljon muuta varakasta väkeä.

Helsingin Työväenyhdistys näytteli johtavaa osaa silloisessa työväenliikkeessä. Sen perustajana ja alkuvuosien puheenjohtajana toimi kortetohtaija V. von Wright ja hänen mukaansa sanottiin sen aikaista työväenliikettä wrightiläiseksi työväenliikkeksi.

V. von Wright oli matkustellut paljon ulkomailla ja nähnyt miten kapitalismin synnyttämät ristiriidat pakoittavat työläiset järjestymään ja käymään taistelua oikeuksiensa puolesta. Etenkin Ranskan vallankumouksen opetukset olivat hänen mielessään. Nämä kokemukset olivat hänelle ja muillekin porvarillisiin piireihin kuuluville peloittavana esimerkkinä siitä, mihin luokkavastakohtien kärjistyminen johtaa. Tämän vuoksi porvaristo pyrki ehtimään tapahtumien edelle, ohjaamaan kehitystä luokkien välisten ristiriitojen hämäämiseen ja sovitteluun. Siinä mielessä he alkoivat perustaa johtonsa alla toimivia Työväenyhdistyksiä.

Että asia oli tosiaankin niin, sitä todistaa tehtailija von Wrightin Helsingin Työväenyhdistyksen ensimmäisessä yleisessä kokouksessa v. 1884 pitämä ohjelmapuhe, josa hän mm. lausui seuraavaa: ". . . työväkemmekin riveissä on suuria voimia, jotka voidaan käyttää joko hedelmälliseen toimeen siinä hyödyllisekst tunnetussa pyrinnössä, joka työväen avulla pyytää edistää sen henkistä ja aineellista tilaa, taikka niinkuin monasti ulkomailla valitettavasti on tapahtunut, tuhlata kilhoitukseen mahdottomia hankkeita varten, joiden pelkällä tavoittamisella oikeutettujen parannusten saavuttaminen vaikeutetaan . . . Mahtava virta on pääsevä liikkeelle ja meidän yhtä kunnlakas kuin painava velvollisuutemme on johtaa tätä virtaa maallemme onnelliseen suuntaan . . ."

Työväenliikkeen itsenäistyminen

Kauan ei työväenliike kuitenkaan voinut kulkea porvariston holhouksessa, sillä raskas taloudellinen asema nosti tyytymättömyyttä kansan keskuudessa. Tätä tyytymättömyyttä vielä lisäsi poliittinen oikeudettomuus, sillä valtiollisen ja kunnallisen äänioikeuden määräsi syntyperä, virka ja omaisuus. Työväki ei voinut vaikuttaa äänioikeuskysymyksen ratkaisuun omaksi hyväkseen, koska se ei muodostanut itsenäistä valtiollista puoluetta, vaan sen toiminta kulki silloisten porvarillisten puolueiden liepeillä ja niitä tukien.

Kapitalismin kehitykselle välttämättömän elinkeinovapauden tultua vuosisadan lopulla voimaan, aleni työläisten elintaso huomattavasti. Nouseva kapitalismi tarvitsessaan pääomaa teollisuutensa laajentamiseen, kohdisti säälimättömän riistonsa työväestöä ja köyhempää talonpoikaistoa kohtaan. Luokaksi kehittymässä oleva työväestö, vailla omia luokkataistelujärjestöjä ei kyennyt puolustautumaan. Tätä kurjistumista lisäsivät vielä vuosina 1892—95 vallinneet pulavuodet.

Tämä työväen aseman kurjistuminen aiheutti 1890 luvulla työväenliikkeen astumisen jyrkemmälle luokkataistelun kannalle. Eetu Salin sanoikin, että nälkä on ollut Suomen työväen herättäjänä.

Monet suomalaiset työläiset kierrellessään Euroopan maissa tutustuivat siellä työväenliikkeeseen ja kotimaahan palattuaan liittyivät työväenliikkeeseen. Heidän astumisensa työväenliikkeen rivethin ja tarttumisensa asioiden johtoon tuntui heti työväestön koko taistelutoiminnassa. Näitä miehiä oli mm. Eetu Salin, jonka merkitys työväenliikkeessä on ollut hyvin huomattava aina v. 1896 lähtien. Samoihin aikoihin astui työväenliikkeeseen Taavi Tainio, A. B. Mäkelä, ja vähän myöhemmin Yrjö Mäkelin, Edvard Valpas-Hänninen yin. työväestön omista riveistä lähteneitä miehiä. He tekivät määrätietoista työtä työväenluokan luokkatietoisuuden herättämiseksi ja heidän vaikutuksensa työväenliikkeen itsenäistymiseen ja myöhempäänkin toimintaan on ollut hyvin huomattava.

Työmies lehti alkoi ilmestymään v. 1895, työväestön pyrkimyksiä tukevana ja ohjaavana. Työväestön toiminta ei pulavuosien jälkeen enää palannut wrightiläisyyteen, vaan alkoi liikehtiä jo paljon järjestyneemmin ja voimakkaammin. Vuosi 1896 oli työväenliikkeen käännevuosi. Työväenliike kasvaa ja irtaantuu porvariston ohjauksesta sekä vaikutuksesta ja vähitellen kiteytyy itsenäiseksi työväenpuolueeksi.

Suomen Työväenpuolueen perustaminen

Keväällä v. 1899 pidettiin Turussa työväenyhdistysten kolmas edustajakokous. Tämän kokouksen pääkysymyksenä oli itsenäisen työväenpuolueen perustaminen.

Työväenliike oli tähän saakka ollut hajanainen. Kukin työväenyhdistys oli toiminut melkein omissa oloissaan. Toiminnan yhtenäistämiseksi päätettiin perustaa Suomen Työväenpuolue ja asettaa sen hallinto Turkuun.

Tampereen edustajakokouksessa (v. 1896) hyväksytty ohjelma ei enää riittänyt. Nyt vaadittiin jo yleistä yhtäläistä äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta kaikille 21 vuotta täyttäneille Suomen kansalaisille sukupuoleen katsomatta. Vaadittiin 8-tuntista työpäivää kaikilla työaloilla, täydellistä yhdistymis-, kokoontumis-, paino- ja puhevapautta jne.

Tämä kokouksessa hyväksytty puolueohjelma oli laadittu Saksan sosialidemokraattien Ehrfurtin ohjelman pohjalla. Se ei kaiketa luokkavaatimuksista huolimatta suinkaan ollut sosialistinen, sillä useat siinä ilmenevät vaatimukset ovat porvarillisen vallankumouksen vaatimuksia.

Tätä Suomen Työväenpuolueen perustusaatetta ei tyydytty vaatimaan täysin kansalta riistettyjä valtiollisia oikeuksia, vaan tahdottiin kehittää edelleenkin kansanvaltaisessa hengessä. Tämä teki Suomen työväestä ainoan johdonmukaisen tämän liljan kansallisen vapauden ja itsenäisyyden puolesta. Näin ollen porvarillisdemokraattisen vallankumouksen tehtävien suoritus työväestön harteille.

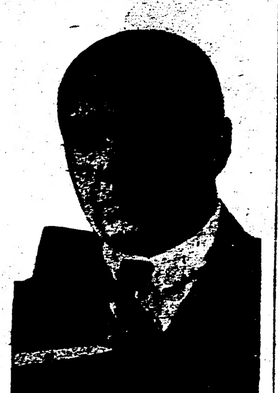

YRJÖ SIROLA, joka tunnetaan 50-vuotisjuhlaansa viettävän Suomen työväenpuolueen yhtenä parhaiten pidettynä ja ansioituneena johtohenkilönä.

Bobrikovilainen aika oli hallitsemien mielivallan, kotitarkastuksien karkoitusten aikaa. Kasaat hetkeä vat nagaikoineen. Se vaikeni nella eri tavalla työväenjärjestökin toimintaa, mutta samalla terästi yhä lujittuvaan vastarintaa valtiollista ja yhteiskunnallista tumusta vastaan.

Tämän bobrikovilaisen taantumasen aikaan saaman luokkarisiritäselvenemisen pohjalta onkin tava Työväenpuolueen toista kokousta, joka pidettiin Forssa elok. v. 1903.

Kokouksen tärkeimmät ja kauatavimmat kysymykset olivat keuskysymys ja siihen liittyvä kuntauudistus sekä puolueen ohj

Puolueen ohjelma joutui perusteen tarkistelun alaiseksi. Puhenimi muutettiin Suomen Sosialidemokraattiseksi puolueeksi. Puolue noutui lopullisesti irti porvarisuudesta lähti vaatimuksineen sosialismin

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

O. V. KUUSINEN, Suomen työväenpuolueen riveistä noussut kansainvälisesti tunnettu teoreetikko.

CSJ:n TERVEHDYS SUOMEN TYÖVÄEN 50-VUOTISJUHLAAN

Sudburyssa kesäkuun puolivälissä kokoontunut Canadan Suomalaisen Järjestön 17. edustajakokous lähetti Suomen Työväenpuolueen 50-vuotisjuhlaan seuraavan tervehdyksen:

Suomen Työväenpuolueen perustamisen 50-vuotisjuhlakomitea,
Helsinki.
Hyvät toverit:

Canadan Suomalainen Järjestö kokoontuneena XVII edustajakokoukseensa lähettää sydämellisen tervehdyksensä Suomen Työväenpuolueen perustamisen 50-vuotisjuhlalle ja koko Suomen työtätekevälle luokalle tänä historiallisena merkkipäivänä. Toivomme juhlalle parhainta menestystä luottaen siihen, että ne rikkaat ja arvokkaat muistot, joita tämä juhla palauttaa mielin, tulevat edelleen terästämään Suomen työtätekevien tarmoa ja tuomaan uutta innostusta taisteluun työväenluokan historiallisesti kiertämättömän voiton puolesta.

Monet meistä, jotka koetamme vointimme mukaan pitää yllä edistyksen lippua maanmiestemme keskuudessa täällä Canadassa, olemme saaneet alkuopetuksemme työväenliikkeestä ja kokeneet luokkataistelun ensivaikutelmat yhdessä teidän kanssanne. Nämä opetukset ja kokemukset ovat olleet suurena apuna ja kannustimena meille jatkamaan samaa taistelua täällä uusissa olosuhteissa. Ottakaa siis vastaan vilpitön onnittelumme.

Toverillisin tervehdyksin,
CSJ:n XVII edustajakokous
Puheenjohtaja **Sihteeri**

PÄIVÄN PAKINA

Suurten juhlien jälkeen

Meillä on juhlittu kansallista juhlapäivää, liittovaltion perustamisen muistopäivää. Kahdeksankymmentä kaksi vuotta sitten demokraattisten voimien painostuksen vuoksi yhtyivät Canadan silloiset erilliset maakunnat yhdeksi valtioksi. Siitä saakka on heinäkuun ensimmäistä vietetty kansallisena juhlapäivänä, mikä onkin aivan oikein, sillä jokaisella kansalla on omat saavutuksensa ja perinteensä, joita kannattaa juhlia.

Kuitenkin tuo kansallisen juhlapäivämme juhliminen on muodostunut joksikin muuksi kuin noiden kahdeksan vuosikymmentä sitten tapahtuneiden asioiden ja ajatusten edelleen kehittämiseksi. Kun seuraa päivälehtien uutisia juhlapäivämme vietosta, niin huomaa kuinka köyhäksi tuo juhla on vallassa olevien taholta kuohittu. Ei puhuta sanaakaan varsinaisen kansan tarpeista, ei rauhan kaipuusta ja välttämättömyydestä, sen sijaan vehkeillään muiden imperialistien kanssa uuden sodan aikaan saamiseksi, jonka sodan avulla pyrittäisiin tukahduttamaan demokratian kehitys niissä maissa, joissa se on saanut jo jalansijan. Juhlasta on muodostunut paremminkin markkinapäivä kaikenlaisine humpuukeineen, joiden innostamana uskotaan kansan unohtavan päivän todellisen merkityksen.

Ainoina oikeiden perinteiden juhlijana ovat esiintyneet työväenjärjestöt siellä missä ne ovat kansallisena juhlapäivänä omia juhliaan viettäneet. Noiden perinteiden juhliminen kuuluukin varsinaiselle kansalle ja sen tulisi ottaa juhlapäivämme vietto pois taantumuksellisten käsistä ja saattaa se kunniaansa.

• • •

Suomen työväenliike on viettänyt näinä päivinä 50-vuotisjuhlaansa. Siellä on vasemmistolainen työväenliike ottanut juhlan järjestämisen ja onnistumisen kunnia-asiakseen. Sille se kuuluukin, sillä työväenliikkeen perustamiseen ja kasvuun innostaneet aatteet ja ihanteet ovat olleet vasemmistolaisen työväenliikkeen aatteena ja ihanteina jatkuvasti ja ovat sitä edelleenkin. Samaa emme voi sanoa sosdem. puolueen oikeistojohdosta. Se on hyljännyt ne jo aikoja sitten ja mennä hurauttelee porvariston kanssa hyvässä sovussa kolmannella tiellä. Työväestöstä on tullut sen vihollinen ja porvareista "toveri". Mitähän Veli Vatanen sanoisi, jos vielä eläisi? Hän, enempää kuin muutkaan vanhan työväenliikkeet veteraanit ei pitänyt porvaria toverina. Vatanen oli rahvaan keskuudesta lähtenyt mies, joka ansioitui niin, että tuli valituksi vuosisadan alussa työväen edustajaksi eduskuntaan. Hän oli tottunut puhumaan kansan keskuudessa ihmisille, jotka olivat hänen tovereitaan. Niinpä hän alkoi eduskunnassa pitämänsä puheenvuoronsakin vanhaan totutuun tapaansa: "Hyvät toverit" varillisia edustajia moinen "toverilu" hymyilytti ja Vatanen hänaan virheensä kääntyi porvaipuoleen ja sanoi: "Kyllä te pavin sen tiedätte, että teitä suinkaan tarkoittanut".

Paljon on mennyt vettä kilistä sitten noiden aikojen. työväestö on saanut tuntea keraa hetkeä oikeistolaisten den vuoksi. Oikeistolaiset ovat olleet auttamassa taantumisia työväestön parhaimmissa noamisessa. He ovat olleet apuna Suomen kansan johtaonnettomiin sotiin. Parhailsialidemokratia on kokomuskötkelpotsena, joskin jo perin nä aasina, vetämässä taakkaenluokan harteille. Heillä ei keutta juhlia työväenliikkeen tisjuhlaa, sillä heillä ei ole muuta kuin nimi.

Onnittelemme Suomen työkeen 50-vuotisjuhlaa. Uskololevan innoittajana uusiin siihen voittoihin. Niihin voitkaa työväenliike on perustajo omaksunut. — Aakusti.

CLUB NEWS

obeson Concert nefits Col. Youth

t Robeson gave a concert in Pra- recently to a wildly cheering au- ce of 15,000 Czech people. He ted the entire proceeds of this ert to the International Union of ents to help that organization colonial youth to the World Fes- of Youth and Students, which place in Budapest, Aug. 14—28th. e I.U.S. campaign to raise funds Colonial Youth is part of the pre- ions going on in every corner of lobe for this great demonstra- of culture and solidarity.

Canada, young people too are aring for this tremendous event. ed by a group of musicians, a ation of 25 young men and wo- will sail for Europe on July 23rd. e Festival they will present a hour programme of Canadian or- al folk music and dancing. ng the performers in this group ohn Moscow, director of the AU- rchestra in Toronto and member e Toronto Symphony, Robert el of the Toronto Symphony, Balay, violinist, Sophie Roman- utstanding Canadian Ukrainian no, Walter Balay, dancer. Lead- Canadian composer and music tors are co-operating in arrang- he program so that the best in dian music will be presented at estival. An exhibition of art and ctivities of the progressive youth ment will be presented at the val. An exhibition of art and the ities of the progressive youth ment will be presented at the val as well. Some of the work to esented here includes the car- of Dor of the Canadian Sea- Union, Avrom, popular labor and Bauce Milne whose posters eace won a United Nations prize. hic pictures describing the Asbes- rkers and Seamen's struggle will esented showing the fighting of Canada's labor youth. r the Festival, the World Youth ress will open also in Budapest. an Penner, secretary of the Na- l Federation of Labor Youth will e the role of Canadian youth e fight for peace. Among the ates will be Bill Clarke, young r worker of Toronto, Gilles Mic- of the International Fur and

Alerts is Ready for "liittojuhla"

With the "liittojuhla" fast approaching, last-minute preparations are under way to ensure its success. Here in Sudbury the dressing rooms and kitchen at the field have been enlarged and plans are underway to get a large grandstand up in a hurry. So far, lack of materials has held up the latter project. The field itself is now ready, except for an extra load of cinders on the track. A small meet was held on it last Sunday. We did expect a larger turnout at the meet but apparently the lads were tired, or the weather was too hot, or something. Here's hoping a bigger meet like the "liittojuhla" will attract more of our Alerts boys.

At present, out pride and joy is a batch of 20 javelin shafts received a couple of weeks ago from Finland and especially ordered for the "liittojuhla". They are supposed to be the latest thing in javeling, and we espect a record or two to be broken with them. Our track has been widened to six lanes to speed up the races. Experience has proven that 4 lanes are not enough at a big meet where the races must be run off in several heats due to the number of participants. As for billetting, it won't be necessary for anyone to worry about getting a roof over their head. We've managed to get several competent people in charge of that, so you can be sure of a warm welcome as well as shelter when you head for Sudbury and the "liittojuhla" toward the end of July.— L. L.

Millionaire (lecturing to undergraduates): "All my success, all my wealth, I owe to one thing alone — pluck, pluck, pluck!"

Undergraduate: "Yes sir, but how can we find the right people to pluck?

Leather Workers Union (CIO), Camille Dionne, French Canadian student, representatives of the Student Christian movement, and others from all over Canada.

Purpose of the Festival and Congress is to highlight youth's fight for peace throughout the world. It will be a tremendous demonstration as advance reports indicate that over 50 million youth will be represented.

VÄLÄHDYKSIÄ SUOMEN TYÖVÄENLIIKKEEN HISTORIASTA

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

kivälle tielle. Hyväksytty puolueohjelma on ollut sosdem. puolueen ohjelmana aina v. 1918 saakka ja oikeastaan on sen ohjelma vielä tänä päivänäkin, vaikka sen toteuttaminen käytännössä on puolueen oikeustojohdon taholta kokonaan syrjäytetty.

Puolueohjelmassa todetaan kapitalistisen järjestelmän riistoluonne ja sen kukistamisen välttämättömyys. Siinä sanotaan mm. seuraavaa: "Sosialidemokraattinen puolue Suomessa pyrkii samoin kuin Sosialidemokraattiset puolueet muissakin maissa vapauttamaan koko kansan taloudellisen riippuvaisuuden, valtiollisen alaikäisyyden ja henkisen holhouksenalaisuudesta . . . tuotannon välikappaleiden siirtymisen yksityisomaisuudesta kansanomaisuudeksi tulee olla sen päämääränä, valtiollisen vallan valloittaminen keinona sen taistelussa työväenluokan vapauttamiseksi. Ainoastaan luokkatietoisuuteen heränneyt ja luokkataisteluun järjestäytynyt köyhälistö voi olla tämän välttämättömän kehityksen kannattajana. Köyhälistön järjestäminen, sen kohottaminen tajuamaan asemansa ja tehtävänsä, sen tekeminen henkisesti ja aineellisesti taistelukykyiseksi on siis sosialidemokraattisen puolueen Suomessa varsinaisena ohjelmana, jonka toteuttamiseksi se käyttää kaikkia tarkoituksenmukaisia ja kansan luonnollista oikeudentunnetta vastaavia keinoja . . . Sosialidemokraattinen puolue Suomessa tulee aina kaikissa valtiollisissa ja taloudellisissa kysymyksissä valvomaan köyhälistön luokkaetuja ja vastustamaan tarmokkaasti kaikkea luokkavastakohtien himmentämistä sekä työntekijäin käyttämistä porvarillisten puolueiden hyväksi."

Kuten edellä olevasta lainauksesta näemme, puolue hyväksyi ohjelmakseen taistelun työväenluokan vapauttamisen tuotantovälineiden yksityisomistukseen perustuvan kapitalismin kahleista.

Lähimpänä vaatimuksena oli m.m. eduskuntauudistus, jossa vaadittiin yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden lisäksi myös yksikamarisen eduskunnan muodostamista. Näitä vaatimuksia päätettiin lähteä tiukemmin tukemaan suurlakon uhalla.

Puolue oli noina tsaristisen sorron vuosina lujittunut. Se oli herännyt itsenäiseen politiikkaan toimintaan omien vaatimusten puolesta. Se oli joutunut demokraattisen vallankumouksen veturiksi. Ollen suhteissa Ruotsin ja Venäjän työväenliikkeeseen, se oli saanut vaikutteita etenkin viimemainitulta taholta, sillä Suomen työväenliikkeen saavutukset tai tappiot riippuivat suuresti Venäjän työväenliikkeen saavutuksista.

Äänioikeustaistelu

Saadaksemme jonkinlaisen kuvan Suomen työväen äänioikeustaistelusta, on luotava lyhyt katsaus silloisiin valtiollisiin oloihin. Säätyeduskunnassa, joka muka edusti Suomen kansaa, oli edustettuna neljä säätyä: aatelisto, papisto, porvaristo ja talonpojat. Aateliston edustus perustui syntyperään ja papiston virka-asemaan tai arvoon. Tämän mukaan aatelisto ja papisto, joita oli noin 10,000 henkilöä, voivat lähettää valtiopäiville 300 edustajaa. Tämä oli mahdollista siksi, että Suomessa oli 240 aatelissukua ja jokainen suku sai lähettää valtiopäiville oman edustajansa. Pappissäädyssä taas olivat arkkipiispat ja piispat itseoikeutettuja edustajia ja heidän joukkoonsa kuuluivat myös yliopiston opettajat.

Porvarissäädyssä edustus ja äänimäärä perustui varallisuuteen. Mies jolla oli tuloja esim. 10,000 markkaa vuodessa, maksoi veroa 25 veroäyristä ja sai äänestää 25 äänellä. Täten porvarisäätyyn valitsi jokainen kaupunki yhden edustajan jokaista täyttä 6,000 asukasta kohden. Porvaristolla oli vain 80 edustajaa; joiden piti edustaa noin 340,000 henkilöä.

Talonpoikaissäädyssä oli äänioikeuden ehtona maan suuruus ja vaalit suoritettiin välillisesti. Sen toimittivat maanomistajain valitsemat valitsijamiehet. Tähän säätyyn kuului noin 2,400,000 henkilöä, mutta sillä oli vain 140 edustajaa.

Työläisillä ei ollut edustusta lainkaan, sillä äänioikeus oli omaisuus-, virka- ja tulosensuksella rajoitettu.

Tästä näemme miten vanhentunut ja epäoikeudenmukainen säätylaitos oli ja miten huonosti valtiopäivät "edustivat" Suomen kansaa sekä kuinka oikeutettu työläisten vaatima äänioikeus ja valtiopäiväuudistus oli.

Taistelu äänioikeusuudistuksen puolesta kehittyikin niin voimakkaaksi, että kaikki valtiopäivillä olleet puolueet, paitsi ruotsalainen puolue, selittivät "periaatteessa" kannattavansa yleistä, yhtäläistä äänioikeutta. Työväki oli varsin aktiivista ja pani toimeen mielenosoituksia äänioikeuden puolesta ja samalla vaati säätyvaltiopäivien poistamista ja tsarismin sorron lopettamista.

Työväen ponnistukset uhkasivat kuitenkin jäädä tuloksettomiksi, sillä säätyvaltiopäivät koettivat kaikin keinoin viivyttää kansan vaatimusten esilletuloa. He tsaristista sortoa hyväkseen käyttäen pyrkivät jättämään kansan oikeudettomaan asemaan. Säätyjä nähtävästi pelotti kansa enemmän kuin tsarismi.

Kun käytännöllinen ratkaisu viivästyi, alkoi työväestö tulla levottomaksi. Se järjesti äänioikeuskokouksia ja mielenosoituksia jo heti säätyvaltiopäivien kokoonnuttua 1905. Kun säätyeduskunnassa huhtik. 1905 oli käsiteltävänä työväenjärjestöjen vaalioikeusuudistusta koskeva vaatimus, ryhtyi työväestö ratkaisevaan hyökkäykseen. Iltapäivällä kokoontuivat Helsingin työläiset ja kaikkialta maasta tulleet työväenjärjestöjen edustajat Rautatientorille, mistä marssivat piirittämään säätytaloa. Kello 2 saakka yöllä seisoskeli kansa odottaen ratkaisua. Valtavasta painostuksesta huolimatta säädyt suhtaantuivat vaatimukseen kielteisesti. Siksi päivää sanotaan "säätyjen häpeäpäiväksi".

Säätyjen kielteinen suhtaantuminen kansan oikeudenmukaisiin vaatimuksiin aiheutti työläisten keskuudessa voimakkaan suuttumuksen. Toimintahalu oli korkealla, mutta E. Valpas sosdem. puolueen edustajana kehoitti kansaa tällä kertaa hajaantumaan, koska siinä tilanteessa ei väkivaltaisin keinoinkaan olisi päästy sen pisemmälle.

Tilanne muuttui kuitenkin verraten pian toiseksi, sillä tsarismin asema venäläis-japanilaisen sodan tappioiden ja eri puolilla Venäjää heräävän kansan tyytymättömyyden takia alkoi huomattavasti heikentyä. Tämä uusi tilanne antoi myös Suomelle mahdollisuuden tiukemmin taistella oikeuksistaan. Joukot liikehtivät voimakkaasti vaatimuksiensa puolesta. Puolueen johto ei kuitenkaan nähnyt tapahtumien kulkua eikä ryhtynyt joukkojen järjestämiseen vallankumouksellista taistelua varten, mikä ei enää ollut vältettävissä. Venäjällä tapahtuvasta vallankumouksellisesta liikkeestä puoluejohto pyrki olemaan erossa ymmärtämättä, että taistelu tsarismia vastaan oli yhteistä sekä Venäjän että Suomen työväelle.

Tästä huolimatta vallankumouksellinen liike kehittyi sekä Venäjällä että Suomessa, kärjistyen marraskuussa suurlakoksi. Suomessa lakko alkoi Viipuri-Pietari rautatieltä, mutta laajeni pian koko maata käsittäväksi suurlakoksi, johon työväestö veti mukaansa myös vapaamielisemmän sivistyneistön.

Rautatientorilla pidetyssä suuressa joukkokokouksessa hyväksyttiin ohjelma, jossa vaadittiin puhe-, paino-, kokoontumis- ja yhdistymisvapautta, perustuslakia säätävän kansalliskokouksen koolle kutsumista uuden perustuslain säätämistä varten, yksikamarista eduskuntaa ja äänioikeutta kaikille 21 vuotta täyttäneille sekä bobrikovilaisten virkamiesten eroittamista.

Suomen kapitalismin edustajat, jotka olivat vielä pari päivää sitten suhtaantuneet ivalla työläisten vaatimuksiin, pelästyivät työläisten valtavan voimakasta ja yhtenäistä esiintymistä. Pelkoa lisäsi se, että heillä ei ollut varmuutta siitä miten asiat Venäjällä kehittyvät ja voitiinko näin ollen luottaa tsarismin apuun.

Suurlakko Venäjällä kuitenkin päättyi siksi, että tsarismin jouduttua tekemään eräitä myönnytyksiä, porvaristo sai omat vaatimuksensa tyydytetyksi ja siirtyi tsarismin puolelle kansaa vastaan. Samoin kävi myös Suomessakin. Vaikka porvaristo olikin kansan voimakkaan painostuksen alaisena pakoitettu tunnustamaan työväen äänioikeusvaatimuksen, niin sen toteuttaminen muka piti tapahtua "laillista" tietä, säätyeduskunnan kautta. Porvaristo alkoi neuvottelut kenraalikuvernöörin kanssa, koska katsoi päässeensä tarkoitustensa perille. Suurlakko oli tyydyttänyt porvarien vaatimukset ja he ryhtyivät kiireesti toimenpiteisiin sen lopettamiseksi, siirtyen täydellisesti tsarismin puolelle.

Tämän huomioiden päätti Kansalislakon Keskuskomitea ehdottaa lakon lopettamista ja kutsui sitä varten 7.11.1905 yleisen kokouksen Senaatin torille. Kokous päätti lopettaa lakon ja hyväksyi päätöslauselman, jossa sanotaan mm: "Koska lakon jatkaminen tällä kertaa kahta vihollista (tsaari ja oma porvaristo, kirj.) vastaan on mahdoton, sen äärimmäisyyteen pitkittäminen olisi hyödytöntä voimien tuhlausta, on sen vuoksi lakko keskeytettävä ja varustauduttava uuteen, vieläkin ankarampaan taisteluun, jonka Suomen proletariaatti tästä lähtien tulee ahdistamaan porvaristoa ja sen turvattuja etuoikeuksia vastaan." Vaikka lakko lopetettiin, niin taistelumieli ei kuitenkaan talttunut, eikä saavutuksia pidetty riittävinä.

Jo ennen suurlakkoa, vallankumouksellisen nousun yhteydessä, oli puolueeseen liittynyt huomattava joukko aivistyneistöä, joista muodostui teoreettiseen ja käytännölliseen marxilaisuuteen pyrkivä suunta, ns. "siltasaarelaiset". Tämän suunnan huomattavimmat miehet olivat O. V. Kuusinen ja Yrjö Sirola. Ennen suurlakkotapahtumiakin oli heidän vaikutuksensa tapahtumien kulkuun huomattava, mutta lakon jälkeen alkoi puolueessa "siltasaarelainen" kausi ja tänä kautena puolue kasvoi ulkonaisesti sekä lujittui sisäisesti. Suurlakon kokemusten opettamana uusittiin puolueen johto ja siirrettiin Turusta Helsinkiin. Puolueihteeriksi valittiin Yrjö Sirola.

Äänioikeustaistelua jatkettiin. Kun jouluk. 1905 säädyt kokoontuivat, niin eri puolilla maata oli taas mielenosoituksia. Maaseudulta tuli edustajia Helsinkiin antamaan säädyille "viimeistä varoitusta". Jouluk. 20 päivänä oli suuri mielenosoituskulkue ja kokous, missä hyväksyttiin Sirolan esittämät ponnet.

Keväällä 1906 äänioikeuskysymyksen esille tullessa säätyvaltiopäivillä oli uusia suuria mielenosoituksia. Toukok. 28-29 päivinä joutui asia säätyeduskunnassa ratkaisuun. Työläiset piirittivät Säätytalon ja liikehtivät kärsimättömästi. Tämä painostus sai aikaan sen, että työläisten vaatimukset tulivat likipitäen hyväksytyiksi. Äänioikeus ikäraja jäi kuitenkin 24 vuodeksi, joka muutettiin 21 vuodeksi vasta 1944. Työväestö oli vihdoinkin taistelullaan saavuttanut merkittävän voiton.

Taisteluiden tuloksena kasvoi puolue noina vuosina voimakkaasti. Puolueen jäsenmäärä, joka 1904 oli 16,000 oli v. 1906 jo 85,000. Yhdistysten lukumäärässä tapahtui vastaava nousu. Työväestö eli voimakkaan kehityksen aikaa.

Itsenäisyystaistelu ja luokkasota

Elokuussa 1914 alkanut maailman sota muodostui murroskohdaksi Suomen työväenliikkeen elämässä, vaikka maa ei joutunutkaan sotatantereeksi.

Maassa julistettiin voimaan sotatila ja toimeenpantiin ankara ennakkosensuuri. Työläisiltä kiellettiin lakkooikeus ja julkaistiin lukuisia muita poikkeussäetuksia, joilla kaikin tavoin rajoitettiin työväen järjestötoimintaa.

Erittäin ankarasti joutui työväestö kärsimään elintarvikkeiden hintojen noususta ja suoranaisesti elintarvikkeiden pulasta, jota keinottelu vielä lisäsi. Työnantajat käyttivät hyväkseen lakkokieltoa ja pitivät palkat mahdollisimman alhaisena.

Näiden olosuhteiden vaikutuksesta kasvoi työtätekevien tyytymättömyys ja työväestössä alkoi ilmetä pyrkimystä taistellen puolustamaan etujaan. Sosialidemokraattisen puolueen voima nousi huomattavasti. Selvänä kuvana tästä työväen joukoissa tapahtuvasta toimintahalun noususta oli v. 1916 vaalien tulokset, joissa vaaleissa työväestö valtasi enemmistön eduskunnassa, saaden 103 edustajaa.

Kun Venäjän maaliskuun vallankumous kukisti tsarismin ja murti siten ne tsaristisen sorron kahleet, jotka sota-aikana olivat rajoittaneet työväen toimintaa, alkoi työväenliike rynnätä myrskyisesti eteenpäin. Tätä nousua kuvastaa esim. Sosdem. puolueen yhdeksännessä puoluekokouksessa kesäk. 1917 M. Turkian pitämä tervehdyspuhe, jossa hän sanoo mm.: "Venäjän vapaustaistelun aallot ovat synnyttäneet muidenkin maiden köyhälistön keskuudessa kuohuntaa. Näyttää siltä, että työväki kaikissa maissa alkaa katkoa kahleitaan. Se varustautuu voimien ponnistukseen. Minusta näyttää niinkuin näinä parina kuukautena olisimme kulkeneet huomattavalla nopeudella yhteiskunnallista vallankumousta kohti . . . Suomen kansan itsemääräämisoikeus omissa sisäisissä asioissa ei ole vielä turvattu tässä maassa. Meillä on syytä pelätä, että jos porvaristo yhä enemmän pääsee valtaan, niin meihin kohdistuva imperialismi saa edelleenkin tuulta siipiensä alle. Suomen oikeudet niinollen näyttävät toistaiseksi turvattomille."

Kokouksessa oli myös läsnä Venäjän Sosdem. puolueen oikeustosiiven, menshevikkien, edustaja S. Cedarbaum. Hän lupasi edustamansa puolueen nimissä "puolustaa Suomen etuja asian tullessa esille perustavassa kansalliskokouksessa". Näin epämääräinen oli Venäjän oikeisto sosialidemokraattien kanta Suomen itsenäisyyskysymyksessä.

Kokouksen toinen kanta oli kokoukseen osapuoteella Venäjän Sosdem. puolueen bolshevikkien edustajalla Aleksandra Kollontaylla. Hän osoitti, että Venäjän väliaikainen hallitus jatkaa samaa politiikkaa, jota aikaisempi hallitus on osoittanut. "Tässä politiikassa on erikoisesti huomattava suhtaantuminen Suomen kysymykseen", sanoi hän ja jatkoi, "Me vallankumoukselliset sosialidemokraatit vaadimme, että vallankumouksellisen tilanteen jatkuessa olisi ratkaistava kysymys Suomen itsenäisyydestä. Ja me kannatamme itsenäisyyden myöntämistä Suomelle aina Suomen erosta saakka Venäjän valtakunnasta."

Venäjän bolshevikit siis olivat täydellisesti Suomen itsenäisyyden kannalla ja se rohkaisi kokousta asennoitumisessa Suomen riippumattomuuskysymykseen. Kokous hyväksyikin seuraavat päätökset: "että puoluekokous kannattaen Suomen itsemääräämisoikeutta vaatii, että Suomen kansan eduskunnan on saatava päättää ja määrätä valtiollisesta vapaudesta ja että on myönnettävä mahdollisimman varmat takeet Suomen vapauden turvakasi."

Työväki astui itsenäisyystaistelun johtoon. Tuon ajatuksen oli Kuusisen alustuksen pohjalla hyväksynyt jo puolueen Oulun kokous v. 1906. Kuusinen alustaessaan kysymyksen eduskunnan täysivaltaisuudesta, esitti periaatteellisesti kysymyksen Suomen itsenäisyydestä ja siitä saakka se oli puolueen ohjelmassa ja vaatimuksissa.

Työväestön pyrkimys oman asemansa turvaamiseen liittyi kiinteästi Suomen itsenäisyyskysymykseen. Venäjän väliaikainen hallitus nähtiin sanoinkin ainoana kansan vapauspyrkimyksille kuin tsarismikin.

Suomen porvariston pääosan keskuudessa tunnettiin sensijaan tarvetta pysytellä kiinni väliaikaisessa hallituksessa ja tunnustaa se ilman muuta tsaarin oikeuksien perijäksi, siis myös Suomen hallitsijaksi. Syynä tähän oli porvariston pelko kansan vallan laajentumisesta ja pyrkimys säilyttää edes jonkinlainen selkänoja sitä vastaan.

Kun eduskunta työläisten painostuksesta hyväksyi ns. valtalain, joka koski Suomen itsemääräämisoikeutta, sai se Suomen taantumuspiirit vastaansa, koska he pelkäsivät riistoetujensa supistumista, jos väliaikainen Venäjän hallitus ei seisoisi enää niiden takana. Niinpä väliaikaisen hallituksen valtalain hylkäävää päätöstä ja sitä seurannutta eduskunnan laitonta hajoitusta Suomen porvaristo tervehtikin iloila ja antaantui taas sortajan puolelle kansaansa vastaan. Työväenliike jäi itsenäisyyden taistelijaksi.

Suurlakon aikana 1917 Suomen itsenäisyys joutui uuteen vaiheeseen. Suomen porvaristo, pelästyneenä Lokakuun vallankumouksesta ja Suomen työväen suurlakosta, ryhtyi nopeasti vaatimaan Suomen irroittamista Venäjästä ja maalle täydellistä itsenäisyyttä. Suomen porvaristo tunsi selvästi, että bolshevistinen hallitus ei antanut minkäänlaista turvaa työläisten ja torpparien voimakasta liikehtimistä vastaan, vaan sen olemassaolo päinvastoin rohkaisi Suomen työtätekevien taistelua oikeuksiensa puolesta. Tästä syystä tapahtui porvarillisten puolueitten kannan muutos itsenäisyyskysymyksessä.

Suomen itsenäisyyden tunnustamisen tapahtuikin Venäjän työläis-, sotamies- ja talonpoikaisedustajain Neuvoston toimeenpanevan keskuskomitean toimesta tammikuun 3 päivänä v. 1918.

Suomen porvaristo ei kuitenkaan ollut tyytyväinen. Työväestön kansan etujen puolesta käydyissä taisteluissa kasvanut voima oli sen valtapyrkimyksille uhkana. Porvaristo halusi anastaa itsenäisyyden vain itselleen. Näitä pyrkimyksiä edistääkseen se ryhtyi hyökkäyksen valmisteluun työväestöä vastaan. Suojeluskunnat julistettiin maan virallisiksi sotavoimiksi. Saksassa koulussa olevat 2,800 jääkäriä palautettiin Saksan suostumuksella kotimaahan johtamaan kansaa vastaan kohdistuvaa verilöylkiä. Neuvottelujen tuloksena oli keisarillisen Saksan yleiskunnalta saatu takeet siitä, että Saksa tulee lähettämään apujoukkoja.

Porvariston hyökkäykseen tammikuun lopulla 1918 työväestö vastasi vallankumouksella. Taistelussa ei suinkaan ollut kysymys Suomen itsenäisyydestä, sillä sehän oli jo myönnetty aikaisemmin. Päinvastoin porvaristo luokkaetujaan ajaessaan myi itsenäisyyden keisarilliselle Saksalle, joskin Saksassa tapahtunut vallankumous esti Suomen liittämisen saksalaisten imperialismin täydelliseen kahleisiin. Luokkasodassa oli kysymys siitä, kuinka nuorta itsenäistä Suomea tullaan hallitsemaan. Hallitaanko sitä vähemmistönä olevan porvariston luokkaetujen hyväksi kansaa vastaan tai kansan kokonaisetuja silmällä pitäen.

Suomen työväestö ja torpparit taistelivat oikeuksistaan. Sen taistelun jälkeen porvaristo vieraan maan, Saksan sotavoimien avulla. Suomen työväenliike kukistettiin verivirtoihin. Voittaja heikumoitsi.

Työväenliikkeen hajaannus

Vaikka työväenluokka pyrittiin hetkittäiseltä vaakuudella työmäen määrähan, ei se kuitenkaan kuollut. Porvariston terrorin päivinäkin työväenliikkeen parhaimmisto säilyttä uskonsa tulevaisuuteen ja luottamuksensa työtätekevien joukkovoimaan ajan muuttuessa. Yksinpä vankilotrilaisin näläkäkuoleman ja kuolemantuomioiden uhkan aina hälyseä säilyttä elotoisin ainea taistelumieleä. Suomin valkoisten "vapaudesta" olevat työväestön parhaimmat jatkaivat toimintaansa. Etenkin vankilassa olevien tovereiden auttaminen veti laajat joukot mukaansa. Tunnettiin kuin vaistomaisesti, että entiseen ei voida enää palata.

Sosdem. puolueen oikeistojohto, joka oli saanut armon valkoiselta pyövelilä, näki työväestön keskuudessa tapahtuvan taisteluhengen nousun. Se

Metsätyöläisen numeroita puuttuu Suom. Arkistosta

Canadan Suomalaisten Arkiston kokoelmissa ei ollut toista vuotta sitten ainoatakaan Metsätyöläinen-lehden numeroa, mutta sen jälkeen on arkisto saanut kansalaisiltamme tämän lehden numeroita siinä määrin, että kokoelmistamme puuttuu ainoastaan seuraavat numerot:

Kaksi ensimmäistä monistuskoneella painettua numeroa vuodelta 1926.

Kirjapainossa painettuja puuttuu vielä numerot 4 (toukokuu) ja 11 (joulukuu) vuodelta 1926.

Vuodelta 1929 no. 2 (helmikuu) ja numerot 5—8, heinäkuusta lokakuuhun.

Vuodelta 1930 numerot 5 ja 6, marraskuulta ja joulukuulta.

Vuodelta 1931 numerot 8 jouhukuul. ta.

Vuodelta 1932 numerot 6, 9 ja 10.

Vuodelta 1933 kaikki numerot paitsi 2, 3, 4 ja 6.

Vuodelta 1934 kaikki numerot paitsi 1 ja 2.

Vuodelta 1935 kaikki numerot paitsi numero kaksi.

Kehoitamme kaikkia henkilöitä, joilla on tallella tämän lehden numeroita, tarkastamaan kokoelmansa ja lähettämään edellämainitut puuttuvat numerot arkistollemme, jos niitä löytyy. Lehden muutkin numerot ovat tervetulleita kaksoiskappaleiksi ynnä muihin tarkoituksiin.

Lähettäkää kaikki lahjoituksenne osoitteella: Finnish-Canadian Archives, Box 354, Sudbury, Ont.

Canadan Suomalaisten Arkisto,
H. Sula, arkistonhoitaja.

Skandinavialaiset viettäneet keski-kesän juhlaa

Vancouver. — Skandinavialaisten Keskuskomitean järjestämä vuotuinen keski-kesän juhla on taas ohi. Juhla oli erittäin onnistunut. Yleisöä oli noin 5,000 henkeä ja taivaskin pysyi kirkkaana koko päivän, joten juhlayleisö voi nauttia ihanan päivän Ruotsalaisessa Puistossa.

Juhlan ohjelmassa oli monia arvokkaita yksityisiä ja joukkoesityksiä, joista mainittakoon ruotsalaisen kansantanssiryhmän, ukrainalaisten jouhiorkesterin, suomalaisten sekakuoron, norjalaisten kansantanssiryhmän arvokkaat esitykset. Filosofi Watson Thomson piti lyhyen juhlapuheen, jossa hän erikoisesti korosti rauhan tarvetta, voidaksemme edelleen kehittää kulttuuritoimintaamme.

Keski-kesän kuningatar-kilpailuun osallistuivat Ruotsin, Norjan, Suomen, Tanskan ja Islannin kuninkatarehdokkaat. Kilpailun voitti Tanskan ehdokas June Trip, jonka kruunauksen suoritti viime kesäinen voittaja, islantilainen miss. Donna Torfason.

Ohjelman päätyttyä yleisö kulutti aikaansa tanssien, sikäli kuin se sellaisessa tungoksessa oli mahdollista. Sellaiset henkilöt, jotka eivät tanssineet, huvittivat itseään monenlaisilla ajanvietepeleillä. Lapsille oli urheilua.

Juhla oli yleensä mitä onnistunein. Teki erittäin mieltä lämmittävän vaikutuksen se tapa jolla jokainen osallistui juhlan järjestämiseen. Skandinavialaisten keskuskomitea haluaakin kiittää kaikkia niitä, jotka tavalla tai toisella auttoivat juhlamme onnistumiseen. — Carl Erickson.

PALJON ONNEA

Aino ja John Leveälahdelle

HEIDÄN 25-VUOTISEN YHTEISELÄMÄNSÄ JOHDOSTA TOIVOTTAVAT SEURAAVAT SUKULAISET, YSTÄVÄT JA TOVERIT:

Anita, Sinerva ja Eero Leveälahti
Ella ja Jalmar Luoma ja Margaret, Huntsville, Ont.
Mamie ja Pauli Leo, Bruno, Aili ja John Roininen, Lockerby, Ont.
Väinö Leveälahti, Mattawa, Ont.
Elina ja Kalle Kajander
Kaisa ja Lauri Niemi, Työn Puisto, Lockerby,
Hilma ja Matti Rasmus
Olga Telin
Anna ja Arvo Suomela
H. ja V. Holma
E. ja Aug. Laitinen
A. ja J. Hauvonen
Maissi ja Mauno Siren
U., W. ja T. Niiranen
Aino ja A. Seppälä
Erica Bartucco ja Sigrid Lahti
Lydia ja Alex Anderson
Helmi ja John Latva
Martta ja K. Kujanpää
Helvi ja Sulho Perälä
Vera Varady
Ada ja Jallu Kilkki
Meeri ja L. Alanko
Lisi Hakala ja Aune
Helmi ja Kalle Lämpsä
Tyyne ja Thomas Lämpsä ja pojat
Aune Ruotsala
Vini ja Sam Kokko
G. Sundqvist
Tyyne ja Kalle Latva
Betsy ja Sulo Latva
Anna Helmi
Marjorie ja John Lehtinen
Lempi ja Lauri Jokinen
Selma ja Carly Aho
Lempi ja John Serra
Ida ja John Lehtinen
Ali ja Vilho Roiniten
Karin, Elli ja Lauri Latva
Mr. ja mrs. A. Kangas
Ville Korhonen
Anna Elo
Irma, Irja ja M. Heiska
Bertha ja Matti Romberg ja lapset
Laura ja Sigge Carlson
Lempi ja Andero
Ida Reini
Esther, Albert ja Eino Mäki
Tyyne ja Sulo Salminen
Jenny Taynen
Lempi Jantunen
Sähkösanomaonnittelu:
Olga ja Hannes Sula, Sudbury, Ontario.

DON-HAALILLA TORONTOSSA KESÄKUUN 25 P:NÄ 1949.

KIITOS

Lausumme sulimmat kiitoksemme sukulaisille, ystäville ja tovereille saapuessanne viestämään yhden muistorikkaimman illan kansamme. Erikoiset kiitokset Sinervälle ja Eerolle järjestäessänne tämän odottamattoman juh'atilaisuuden. Samoin illän ahkerille emännille ja erikoisesti Idalle hyvästä kahvista. Kiitos arvokkaasta rahalahjasta. Kiitos J. Latvalle mieleenpainuvasta puheesta, Jallulle, Kallelle ja Evalle soitosta sekä Selmalle ja Tainolle ihanista lauluista.

Tämä ilta tulee säilymään kauniina muistona elämämme iltaan saakka. Jatkukoon ystävyys ja toveruus edelleenkin keskuudessamme!

AINO ja JOHN LEVEÄLAHTI
15 DORVAL RD. TORONTO, ONT.

METSÄSTÄJÄT JA KALASTAJAT!

RUOTSALAISIA

Andersson's "Mora" metsästys- ja tuppipuukkoja

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

No. 347 — "Mora" metsästyspuukko, hinta $3.75
Ruostumaton terä ja helat tupessa.

No. 27 — "Mora" metsästyspuukko, hinta $4.75
Ruostumattomat helat veitsen päässä ja tupessa.

No. 22 — "Mora" tuppipuukko, hinta $5.50
Ruostumattomat hopeaiset helat tupessa ja veitsen päässä.

No. 13 — "Mora" tuppipuukko, hinta $2.25
Erikoisen halpa tuppipuukko.

Veitset ovat ensiluokkaista ruotsalaista tekoa.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

Box 69 Sudbury, Ontario

aksi hyvää kirjaa

40%

ALENNUKSELLA

VOITTAMATON KANSA
Kirj. Vasili Grossman
Jännittävä, realistinen kuvaus rintaman arkipäivästä, taistelusta ja sodan voittaneista miehistä.
Sid. 248 sivua Hinta $1.00

MYRSKYN SYNNYTTÄMÄT
Kirj. Nikolai Ostrovski
Tämä teos, jonka piti ilmestyä kolmiosaisena, mutta keskeytyi tekijän kuoleman takia, kuvaa Puolan tapahtumia ensimmäisen maailmansodan aikana. JÄNNITTÄVÄ ROMAANI.
Sid. 228 sivua Hinta $1.00

APAUS PUBLISHING CO. LTD.
69 Sudbury, Ontario

ryhtyi kiireesti valtaamaan työväenliikettä johdettavakseen pois luokkataistelun tieltä. Se olikin niissä oloissa helppo tehtävä, sillä miltei kaikki vasemmistolaiset olivat joko sorakuopissa, vankileirillä tai maanpaossa. Niinpä oikeistolaiset, jotka vanhassa työväenliikkeessä eivät olleet saaneet minkäänlaista jalansijaa, saattoivat nyt päästä isännöimään sosdem. puolueessa ja valtaamaan puolue- ja muunkin koneiston. Tämä valtaus tapahtui mitä ankarimman valkoisen terrorin aikana ja suojassa. Tannerin johtama oikeustojuntta valloitti puolueesta vain nimen ja omaisuuden, ohjelman se hylkäsi. Puoluekoneistoa hyväkseen käyttäen lähtivät oikeustolaiset ohjaamaan työväen toimintaa porvariston luokkaetujen silmällä pitäen ja sillä tiellä, joskin vielä kauempana sosdem. puolueen johto on tänä päivänäkin.

Vasemmistosiipeen kuuluvat puolueen jäsenet eroitettiin. He ryhtyivät heti oman puolueensa perustamispuuhaan. Keväällä v. 1920 perustettiin Suomen Sosialistinen työväenpuolue, joka ryhtyi maanalaisuudessa toimivan Suomen Kommunistipuolueen ohjaamana viemään eteenpäin niitä perinteitä, jotka vanha työväenliike oli ohjelmakseen omaksunut ja jotka sosdem. puolue oli juuri hylkännyt. Puolue joutui kuitenkin alituisen vainon ja lakkautusten kohteeksi.

Kaikista vaaroista, vainoista ja vastuksista huolimatta Suomen vasemmistolainen työväenliike, miltei pari vuosikymmentä maanalaisena toimien, on pitänyt puhtaana Suomen työväenliikkeen taisteluilpun. Se on saanut käydä läpi kärsimysten ja taisteluiden kiirastulen, jossa se on puhdistunut viimeisiskin työväenliikkeelle vieraista virtauksista. Vasta sodan jälkeen vasemmistolainen työväenliike sai toimintaoikeudet.

Nyt juhlivan Suomen työväenliikkeen vasemmiston tehtäväksi on jäänyt "koko kansan vapauttaminen taloudellisen riippuvaisuuden, valtiollisen alaikäisyyden ja henkisen holhouksenalaisuuden kahleista", kuten Forssan puoluekokouksessa v. 1903 hyväksytyssä puolueohjelmassa sanotaan. Työväen liikkeen perinteille ja työväen asialle uskollisena ollen, Suomen vasemmistolainen työväenliike tulee tuon tehtävän suorittamaan.

Japani ostaa sodan aikana takavarikoimaansa tinaa

Tokio. — Noin miljoonan dollarin edestä tinaa, jonka Japani takavarikoi sodan aikana itä-Intiassa, on määrätty palautettavaksi Hollannin hallitukselle ja tämä myy sen laillisesti sitten Japanille takaisin.

Suomen yleisradion lyhytaalto-ohjelma tulevalla viikolla

Suomen Yleisradion Porin korkeatehoisen lyhytaaltoaseman ohjelmassa on tällä viikolla seuraavat erikoisuudet:

Keskiviikkona klo 4.05 ip. pakinoi toim. Anu Karvinen perheenäidin suhteesta sanomalehteen ja klo 10 ip. vastataan kaukosuomalaisten kirjelsiin ja tiedusteluihin.

Torstaina klo 12 päivällä selostaa Toivo Määttä SAK:n koulun peruskiven laskemisjuhlallisuuksia, klo 4.05 ip. on lastentunti, klo 10.05 ip. esitetään selostus laestadiolaisliikkeen satavuotisen toiminnan johdosta ja klo 10.35 ip. on iltakonsertti.

Perjantaina klo 12.15 ip. esitetään suomalaisia säveliä, klo 12.30 ip. esitelmöi tark. Sulo Winter raittiuskysymyksestä työväenliikkeen ohjelmassa, klo 4.05 ip. metsäradion ohjelmaa ja klo 10 ip. esitetään Martti Jukolan välähdyksiä Suomen ja Norjan jalkapallomaaottelusta Helsingin stadionilla.

Lauantaina klo 12.25 ip. esitetään ohjelmaa perheen nuoremmille, klo 4.05 ip. puhuu Unto Miettinen työväenliikkeen vaikutuksesta perhe-elämään, klo 10 ip. esitetään Maire Antilan laulua, klo 10.15 ip. katsaus Helsingin kesäteatterelihin ja klo 10.30 ip. on lauantaikonsertti.

Kaikki edellämainitut ajat ovat Eastern Standard Time.

Suomenkieliset lähetysajat ovat klo 7—8 ap., klo 11.45 ap. — 12.45 ip., klo 4—5 ip. ja klo 10—11.20 ip.

Kuulijoita kehoitetaan ilmoittamaan lähetysten kuuluvaisuudesta ja toivomuksistaan osoitteella: Suomen Yleisradio, Helsinki.

Taulut herättävät "sairaalloista uteliaisuutta"

Rotterdam. — Rotterdamin kaupunginvaltuusto päätti äskettäin poistaa 72-vuotiaan hollantilaisen maalarin van Dongenin taidenäyttelystä 12 maalausta sopimattomina julkisesti esitettäviksi, koska ne kiihoittavat "sairaalloista uteliaisuutta".

Van Dongen on toiminut vuosikymmeniä Parisissa ja hänet tunnetaan erikoisesti seurapiirinaisten suosimana muotimaalarina.

— Suomen Tilastollisen Päätoimiston mukaan tapahtuu Suomessa vuosittain 600 — 700 itsemurhaa.

UUSIA

LAULU- JA SOITTOLEVYJÄ SAAPUNUT SUOMESTA

Tilatkaa heti, sillä varasto ei kestä kauan

No. 350—Sorrento, valssi, laul. E. Malmsten
Sydämeni ääni, valssi, laul. E. Malmsten

No. 535—Tyttöäni muistellessa, valssi, laul. Teemu Grönberg
Ritari ja Linnanneito, Balladi, laul. Teemu Grönberg

No. 734—Argentiinan kuu, tango, laul. Teppo Raikko
Surullinen kuu, Slow-foxtrot, laul. Teppo Raikko

No. 735—Hetken haaveita, valssi, laul. G. Malmsten
Tumma Dolores, tango, laul. G. Malmsten

No. 743—Pajupilli, Slow-fox, laul. G. Malmsten
Tuuti — tuuti pientä, valssi, laul. Teppo Raikko

No. 815—Marien Klänge, valssi, (säv. J. Strauss), orkesteri
Havaiji-unelmia, valssi, (säv. K. Johnson), orkesteri

No. 840—Pelimannin polkka, Sointu-orkesteri
Metsän humina, jenkka, Sointu-orkesteri

No. 4008—Romanssi, tango. laul. Sulo Sala ja Metro-tytöt
Luonani ain', Foxtrot, laul. Sulo Sala ja Metro-tytöt

HINTA $1.25
LÄHETYSKULUINEEN.

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

— JA —

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street Port Arthur, Ont.

Farmarien *Päiväpalsta*

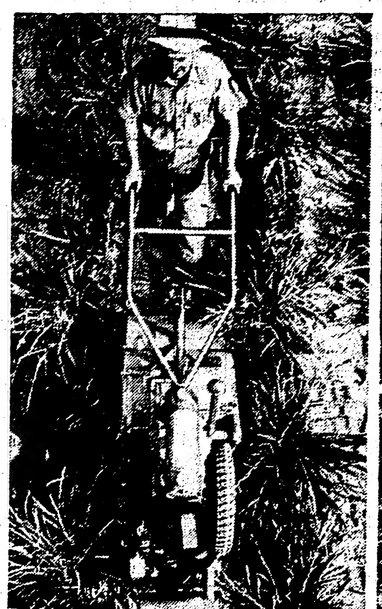

Britanniassa valmistettu maan muokkauskone, minkä sanotaan tekevän tunnissa sen kuokkimistyön minkä suorittamiseen menee käsipelillä koko päivä. Näitä Gems-nimisiä muokkauskoneita on tulossa Yhdysvaltoihin ja Canadaan ja niitä on jo käytännössä kolmella mantereella. Niillä tehdään kaste'uvakoja Afrikassa (vasemmalla), katkaistaan liikakasvullisutta Euroopassa (ylhäällä oikealla) ja muokataan riisipeltoa Kiinassa (alhaalla oikealla). Niiden valmistajat väittävät Gemsillä olevan seuraavat etuisuudet: Itse itsensä teroittavat terät, mitkä nostavat, rikkovat ja kohentavat maan ja sekaavat siihen pintakasvullisuuden, lannokkeet tai lannan; erikoinen turvallisuusvaihde, mikä estää kiven ja muiden piilossa olevien esineiden aiheuttamat vahingot. Erikoisvälineiden avulla Gemsin sanotaan soveltuvan jyräämiseen ja kyntämiseen ja sitä voidaan käyttää voiman lähteenä ruiskutustyössä, pumpuil'e ja saholle.

Kasvistäiden hävittäminen

Kasvistäit aiheuttavat paljon vaivaa ja tuhoa. Tulee muistaa etteivät arsenikkimyrkyt vaikuta niihin nähden mitään. Kasvistäit eivät ole lehtiä syöviä hyönteisiä. Ne vain imevät mehun lehdistä. Niiden tuhoamiseen on käytettävä Black Leaf "40" nikotiinipitoista ainetta . Kuivana aikana näyttävät nämä täit olevan yleisempiä. Vuonna 1926, siis 23 vuotta sitten oli erikoisen kuiva kevät. Aikaisin kylvetty jyvälaji antoi tyrdyttävän sadon, mutta myöhemmät kylvökset kärsivät pahoin. Kokemukset kasvistäiden suhteen olivat siihen määrin uutta ettei mitään ruiskutuskeinoja ollu varattu. Black Leaf "40" ruiskutus vainioille olisi mahdollisesti auttanut. Mutta silloin kun sataa usein ja runsaasti, ovat kaikki myrkyttämiskeinot tehottomia. Kasvin itsensä täytyy yrittää syöpäläisten poistamista ja se tekeekin sen kasvamalla voimakkaaksi ja reheväksi. Ne tarvitsevat vettä tähän kasvutarkoitukseen, mutta ei liian runsaassa määrässä.

Ruohon käyttäminen silorehuna

Suurin etuisuus heinäsadon käytöstä silorehuksi on se, että heinä voidaan korjata aikaisemmin, silloin kun sää ei ole edullinen kuivan heinän teolle. Hyvin suuressa määrässä onkin farmilla tullut käytäntöön lisätä rehuvarastoja heinäsilorehun avulla. Mainitsemme tässä muutamista seikoista, joiden avulla saadaan hyvää heinäsilorehua.

Yleisesti sanoen todistuksia on olemassa siitä, että parhain hyvän sadon ja ravintoaineen yhdistelmä saadaan silloin kun heinäsilo täytetään heinän ollessa samalla asteella kuin silloinkin, jolloin se on valmis kuivaksi heinäksi katkaisemista varten. Heinäsilorehua valmistaessa ei sää ole suuri tekijä ja silon täyttäminen voidaan aloittaa hyvissä ajoissa ennen kuin heinä oli parhaimmassa kunnossa kuivaksi rehuksi leikattavaksi. Liian aikaisin katkaiseminen ei ole edullista siksi, että sato tulee silloin liian pieni.

Sellaiset sekaheinät, joissa on ladinoa, tulisi katkaista ensin. Aikainen niitto parantaa heinän juuristoa, heinä on helpompi katkaista ja parempi uusi oras kasvaa uutta satoa tai laidunta varten.

Sekaheinä, joka sisältää puna-apilaa, tulee niittää seuraavaksi. Alfalfaa ei saisi katkaista siloa varten ennenkuin se on alkanut kukkia. Birdsfoot trefoil ruoho, joka viime vuosina on saavuttanut suurta suosiota, tulee heinäasteelle vähän myöhemmin kuin alfalfa, mutta voidaan niittää aikaisemminkin, sillä sen juuristo ei siitä kärsi vaurioita.

SÄILYKKEITA

Farmarit ovta saaneet hyvää heinäsilorehua käyttämällä molempia keinoja, joko säilykeaineita tai ilman niitä. Samalla voidaan sanoa, että paljon huonoa heinäsilorehua on saatu kummankin menetelmän avulla. Säilytysaineiden käyttö kylläkin takaa hyvän hajun silorehuun, joka valmistetaan palkokasvelsta ja aikaisin niitetyistä ruohoista.

Koska ruokomolassi ja hominy ovat nyt suhteellisen halvassa hinnassa kehoitetaan farmareita suuremmassa määrässä käyttämään näitä aineita säilykkeinä heinäsilorehua valmistaessaan. Ne aineet varaavat sokeria ja hiilihydraattia, joista saadaan ne hapot, jotka säilyttävät rehussa hyvän värin ja hajun.

Jos molassia käytetään, tulee sitä lisätä 60 tai 70 paunaa jokaiseen pelkokasvirehutonniin ja aikaisin katkaistuun ruohoon ja noin 80 ja 90 paunaa jokaiseen tonniin alfalfaa ja muihin palkokasveihin.

Jos käytetään hominy rehua tai maissimiiliä, tulee niitä käyttää 100 tai 150 paunaa palkokasvin ja ruohon sekoitukseen jokaista tonnia kohti. Alfalfaan ja apilaan käytetään 125 tai 150 paunaa.

Sanottakoon, että säilytysaineet eivät estä ruohosilorehun homehtumista, vaikka sellainen väärä käsitys näyttää olevan hyvin yleistä. Home kasvaa siitä, että ilma pääsee sailoon. Mikään säilytysaine ei voi vaikuttaa homeen kasvuun.

— Oletteko kirjoittanut jo kylänne tapahtumista Vapauteen?

Kanojen ruokahalua voidaan kiihottaa

Hyvin tavallista on se, että kanat, jotka ovat hyvin munineet myöhään syksyllä ja varhain talvella, vähentävät rehunkulutusta tänä aikana vuodesta ja se selkka luonnollisesti johtaa munatuotannon laskemiseen. Rehunkulutus vähenee niin paljon, että lopulta kanat eivät enää syö riittävästi voidakseen säilyttää ruumiinpainonsa ja munia samalla kertaa.

Kun sellainen tilanne syntyy, on välttämättä ryhdyttävä kiihoittamaan kanojen ruokahalua ja siinä voidaan käyttää monia keinoja. Jos keinotekoisia valoja käytetään kunnollisesti, niin siitäkin on apua, sillä sen kautta voidaan kanojen ruoka-aikaa pidentää. Syöttämällä mäskiä, joka sisältää tavallista munimismäskiä kasteltuna maidolla, saadaan huomattavia tuloksia.

Avuksi on myöskin jos sekaviljaa — maissia, vehnää ja milletin siementä — heitellään lattialle kuivikkeen joukkoon. Sen etsiminen herättää kanoissa toimintahalua.

Jotkut yrittävät kiihoittaa ruokahalua vihantarehulla, sellaisilla kuin kaalilla, sallaadilla, mangelsilla, y.m. Mutta mitä tahansa kiihokkeena käytetään, sitä tulisi ryhtyä syöttämään asteettain, vähän kerrallaan, lisäämällä sitä mukaa kun kanoissa näyttää ilmenevän ruokahalun lisääntymistä.

Jotkut suosittelevat vehnän keittämistä vedessä kaksi tai kolme tuntia. Vettä käytetään vain sen verran, että jyvät peittyvät siihen, niin että jyviin ei tule liiaksi kosteutta, mutta ovat pehmeitä. Ne sekoitetaan vehnäbräänin ja muun rehun kanssa ja syötetään niin paljon kuin kanat voivat syödä 15 minuutissa. Tämän keinon väitetään olevan mitä tehokkaimman ruokahalun kiihoittajan.

Häviämään tuomittu hyvä kotieläin

St. Louis. — Sellainen tärkeä ja erikoisen ansiokasta osaa ihmisenkin elämässä näytellyt kotieläin kuin hevonen on tuomittu häviämään maailmasta. Tällaisen lausunnon esitti hiljattain Northwestern yliopiston geologian professori Laurence L. Sloss täällä. Mutta hevosta maailmasta eivät häviä autot, kuorma-autot eivätkä minkäänlaiset maantiekoneet vaan sen aiheuttaa kehitys. Ihmisten ei pidä kuitenkaan luulla, että hevonen häviäisi kokonaan muutamassa vuodessa. Prof. Sloss arvelee että siihen tarvitaan suhteellisesti puuen pitkä aika ja tällä tarkoitti Sloss ninenomaan noin 15 miljoonaa vuotta.

Kehitys luonnossa on sama kaikkiin eläimiin nähden, lausui professori luennoidessaan tästä kysymyksestä. On ottanut pitkiä ajanjahkoja eläinten kehittyminen ja kun ne ovat saavuttaneet huippukohtansa alkaa niiden rappeutuminen, joka myöskin kestää pitkät ajat ennenkuin joku eläin kokonaan häviää. Mikäli ihminen on kysymyksessä, hän on itseasiassa niin "ruori' luontokappale maailmassa, että geologisesti puhuen ei voida oikeastaan puhua vielä mitään ihmisen historiasta eikä voida määritellä edes sitä onko tämä "nuorukainen" vielä kehityskautensa alussa vai joko hänen rappeutumiskautensa on alkanut, kuten usein väitetään.

Vesipumpun valinta

Eri syvyisiin kaivolhin tulee valita erilaiset pumput. Näitä tavallisia pumppuja on kolmea eri lajia: (1) Matalassa kaivossa käytettävä pumppu, jolloin kaivon vesiraja ei koskaan laske alle 22 jalan; (2) n.k. syöksypumppuja (plunger-mallia). Tätä lajia suositellaan veden ollessa 22 jalkaa syvemmässä. (3- Jet-pumppur voidaan käyttää sekä matalassa että syvässä kaivossa eikä pumppua tarvitse asettaa suoraan kaivon eli vesivaraston päälle. Näitä suositellaan jos vesi kaivossa on 22 ja 75 jalar syvyydessä ja kun on vaikea sovittaa pumppua aivan kaivon päälle.

Ukkosenjohdot

Ukkosenjohdattimet ovat sangen hyviä välineitä, mutta niistä on enemmän vahinkoa kuin hyötyä — elleivät ne ole täydessä kunnossa. Jos maahan johdetut langat ovat jostain syystä sattuneet irtautumaan, niinkuin usein tapahduu, ei ukkosenjohdattimesta ole mitään apua.

Käykää silloin tällöin tarkastamassa ovatko maahan johtavat langat kiinnitettyjä vai irrallaan.

Vehnänkorjuu alkoi

London, Ont. — Vehnänkorjuu alkoi Middlesexin kauntissa viikon vaihteessa ja otaksutaan kehittyvän yleiseksi viikon kuluessa, ilmoitti maatalousneuvoja Riddell täällä. Kuivuuden johdosta ei sadon laatu ja runsaus ole keskimääräistä parempi.

— Canadaan saapui brittiläisiä siirtolaisia huhtikuun 1947 ja maaliskuun 1949 välisenä aikana yhteensä 58,500.

Kolme pääseikkaa A-luokan sioille

A-luokan siat ovat korkeinta luokkaa ja taattavat parhaan hinnan markkinoilta, missä niillä on etutila.

Tämän luokan sikojen tuotannossa on noudatettava korkealaatuista kasvatusmenetelmää sanoo Ottawan keskuskoefarmin eläinjaoston edustaja E. B. Fraser. Yleisesti puhuen on kolme pääseikkaa, mitkä vaikuttavat sikatalouden menestykseen: Parhain sikalaji, parhain ruoka ja parhain mahdollinen huolto.

Hyvälaatuisella sialla tarkoitetaan sitä, että se on hyvää pekonilajia. Niitä kasvatetaan pekonilajisista kantavanhemmista. Täten olisi pidettävä vain tätä lajia ja käytettävä vain sellaisia karjuja, jotka mittansa, vahvuutensa, elinvoimaisuutensa ja yleisen olemuksensa perusteella voidaan luokitella pekonisioiksi. A-luokan sikojen kasvattamisen perusehtona on se, että porsaat otetaan tämänlaisista hyvistä sioista.

Hyvään ruokintaan sisältyy tavoite, että porsaat saavat kaikkia kasvulle tarpeellisia ravintoaineita. Ohra ja kaura muodostaa perustan ruoalle. Myllyrouheita (millfeeds) voidaan nyös käyttää, jos niitä on saatavana. Proteini, mineraalit ja vitamiinit ovat tarpeellisia ja siksi kuorittu maito ja vitaminit, tai niiden vastikkeita on lisättävä ruoka-annoksiin. Kalamakasöljyn ja vihreän ruoan muodossa voidaan antaa riittävästi vitamiineja sikojen terveyden ylläpitoa varten.

Hyvään hoitoon sisältyy kaikkien yksityiskohtien huolehtiminen sikataloudessa. Paras ruokintasuunnitelma hyvälaatuisten sikojen kasvattamisessa on se, että kasvuaikana annetaan runsaasti ruokaa ja sitten viimeistelyvaiheessa pidätellään vähän. Tämä on helppo tehdä kun sikoja ruokitaan käsipelillä, mutta vaikeampi siellä missä on käytännössä n.s. sikojen itsepalvelu. Viimeksimainitussa tapauksessa voidaan probleemi ratkaista siten, että annetaan "täyteruokaa" kuten bräänlä, alfalfajauhoja ja kauroja ruoka-annosten keventämistarkoituksessa.

Sikoja ei pidä ruokkia enää kun ne tulevat 200—210 paunan painoisiksi, jolloin ne ovat valmiit markkinoille vietäväksi, jos mielitään ne saada A-luokkaan.

Pohjois-Ontarion kulta-alueelta

South Porcupinessa vietettiin laajalti huomiota osakseen saanut surujuhla tk. 1 p:nä, jolloin monia kansalaisuuksia käsittävä ystävien joukko oli kokoontunut yhdessä omaisten ja sukulaisten kanssa toimittamaan viimeistä rakkaudenpalvelustaan leskirouva Maria Strangille (o.s. Saveanpelto). Vaihaja sairasti syöpää pitemmän ajan nukkui kuolon uneen kotonaan Night Hawk Centressä kesäkuun 28 p:nä 69 vuoden ikäisenä.

Hautausjumalanpalveluksen suoritti suomen- ja englanninkielellä pastori A. I. Heinonen. Vainajaa jäi kaipaamaan poika sekä tytär, mrs. Oskari Paananen, kaksi lastenlasta ja veli. Taivaallinen isä lohduttakoon omaisia heidän raskaassa surussaan.

Heinä- ja elokuun aikana pidetään säännölliset suomalaiset jumalanpalvelukset Timminsin suomalaisessa pappilassa ja seurakuntakodissa jokaisena sunnuntaina klo 7 illalla. — A. I. H.

Toimittaja Antero Riippa on kuollut

New York. — Amerikan mantereen suomalaisten vanhin sanomalehtimies, New Yorkin Uutisten päätoimittaja Antero Riippa kuoli Brooklynin metodistien sairaalassa kesäk. 23 pnä 83 vuoden ikäisenä. Vainaja oli syntynyt Kälviällä ja saapui Yhdysvaltoihin 1893. Hän lienee ollut niin palvelusaikaan kuin ikäänkin nähden tämän mantereen vanhin aktiivinen sanomalehtimies. Mr. Riipan kuoleman johdosta lienee tämä kunniatila siirtynyt Sudburyssa ilmestyvän Liekin toimittajalle, Aku Päiviölle.

Amerikkalainen pääoma pureutuu Saksaan

Berlin. — Amerikkalaisen Standard Oil-yhtiön Saksassa saamat liikevoitot aiotaan siirtää pääomakiinnityksinä länsi-Saksan teollisuuteen, kertovat frankfurtilaiset lehdet. Standard Oilin asiantuntijat neuvottelevat Yhdysvaltain miehitysviranomaisten ja Saksan teollisuuspiirien johtajien kanssa 4 miljoonan dollarin alustavasta nityksestä, joka tuottaisi 1 voiton.

50 KILOMETRIN MIES
Kuuluisa pitkien matkojen hiihtomies Pekka Vanninen on valittu Suomen edustajaksi Lake Placidissa ensi talven aikana pidettäviin maailmanmestaruuskilpailuihin. 39-vuotias Pekka on moninkertainen Suomen mestari 50 km. matkalla. Hänen tililään on lukuisia voittoja 50 km. matkalla Paijolle, Salpausselälle.

Onnittelumme

Mr. ja Mrs Carlson

heidän syntymäpäiviensä johdosta.

Henry Carlson	Mr. ja mrs. Broijer
Mr. ja mrs. T. Litman	Mr. ja mrs. Kuronen
Mr. ja mrs. Margland	Anton Laari
Mr. ja mrs. J. Lähde	Toivo Niemi
Mr. ja mrs. U. Harju	Edward Lampinen
Mr. ja mrs. E. Harju	Tuomas Juusela
Mr. ja mrs. D. Viren	Hulda Marks
Mr. ja mrs. Väisänen	Herman Parker
Mr. ja mrs. Kitti	Miss R. Viita
Mr. ja mrs. V. Viren	Ester Viita
Mr. ja mrs. W. Litman	Mr. ja mrs. Parkkonen
Mr. ja mrs. Lehto ja Toini	Mr. ja mrs. Mackie
Mr. ja mrs. J. Mäki	Mr. ja mrs. Johnson
Mr. ja mrs. Terho	Mr. ja mrs. Ellmen
Mr. ja mrs. Repo	Mr. ja mrs. Kyröjärvi
Mr. ja mrs. Vilen ja Norma	Mr. ja mrs. J. Aho
Mr. ja mrs. Ranta	Mr. Tissari
Mr. ja mrs. Hormisto	Mr. Lindfors
Mr. ja mrs. P. Lähde ja Guy	Meeri Hill ja Ellen

KIITOS

Sydämellinen kiitos veli Kallen perheelle ja serkuilleen sähkösanomasta sekä Teille ystävät, kun yllätitte meidät syntymäpäiviemme johdosta, tuoden tullessanne syömiset ja juomiset sekä arvokkaat muistolahjat.

Erikoiset kiitokset illan emännille Lyydi Litmanille ja Lyydia Hormistolle sekä juhlarunosta Paavo Kiitos. Kiitos myös niille, jotka ottivat osaa lahjoihin, mutta eivät voineet saapua tilaisuuteen.

Toivomme, että ystävyys säilyisi keskuudessamme. Tämä tilaisuus tulee säilymään mielessämme elämämme ilta saakka.

Teitä kaikkia kiittäen,

MR. JA MRS CARLSON
Kesäkuun 18 p. 1949 St. Catharines, Ontario

Sydämelliset onnittelumme

ELSA ja EINO JOKISELLE

heidän täyttäessään 50 vuotta.

Paljon vuosia lisää toivottavat seuraavat sukulaiset ja tuttavat:

Elna ja Karl Lehtinen, Ramsay, Ont.	Mr. ja mrs. V. Lundst
Maiju ja Toivo Kolppanen	Mr. ja mrs. A. Morro
Marvin, Jack, Miriam, Betty, Anni ja Kusti Kolppanen	Mr. ja mrs. C. K. Kor
Diana, Linda ja Bert Salonen, Nipigon, Ont.	Mr. ja mrs. L. Koski ja Mae
Kenneth, Nancy, Judy, Florency ja Matti Lehtinen, Chapleau,	Mr. ja mrs. Reino Ko ja tytöt
Richard, Linda, Anneli ja Veikko Koskela, White River, Ont.	Mr. ja mrs. O. Mäki, Kormak, Ont.
Mr. ja mrs. M. Koski	Mr. ja mrs. F. Korpel Kormak, Ont.
Mr. ja mrs. A. Ahvonen ja Veikko	Mrs. Hanna Kangas
Mr. ja mrs. Kauppinen	Mr. A. Kolkka
Mr. ja mrs. M. Aber	Elmer ja Lilja
	Eino Ahokas
	Johan Kokko
	Hellen ja Lilja
	John Zlahtic
	A. Shymanski

Kesäkuun 25 p. 1949 **Nemegos, O**

KIITOS

Vilpittömät kiitokset Teille, sukulaiset ja tuttavat, kun tulitte luoksemme viettämään kanssamme ilan syntymäpäiviemme muistoksi.

Monet kiitokset siitä arvokkaasta lahjasta, jonka olitte joukolla hankkineet. Kiitos niistä ihanista kukkasista ja syntymäpäiväkaakusta.

Kiitos myöskin illan emännille ja tarjoilijoille sekä muutajille hyvästä soitosta.

Kiitos Teille jotka olitte ottaneet osaa lahjaan, mutta ette voineet olla mukana.

Kiitollisuudella Teitä muistaen,

Elsa ja Eino Jokinen

Nemegos **Ontario**

MATKUSTATTEKO SUOMEEN KEVÄÄLLÄ V. 1950?

Jos olette suunnitelleet Suomimatkaanne ensi kevääksi, niin nyt on AIKA tilata laivapaikkanne sitä varten, sillä myöhemmin laivapaikkojen saanti on kovin epävarmaa.

Teidän ei tarvitse muuta kuin ilmoittaa, koska haluatte matkustaa, niin matkailutoimistomme huolehtii siitä, että Teille varataan laivapaikka haluamananne aikana.

Ilmoittakaa, jos haluatte edestakaisen tai ainoastaan yhtäällepäin lipun.

Menomatka .....

Takaisin tulo .....

EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies

VAPAUS TRAVEL AGENCY

Box 69 — Sudbury, Ontario

Yhdysvalloissa vieraillut Armas Valste ei nähnyt nenäänsä pitemmälle

Helsinki. — Täkäläinen Työkansan Sanomat kirjoittaa Yhdysvalloissa opintomatkalla olleen Suomen Urheiluliiton päävalmentaja Armas Valsteen kotiutumisen johdosta, että hän "lausui miehen kotiinpaluun merkeissä järjestetyssä haastattelutilaisuudessa koko joukon valikoituja kohteliaisuuksia ennenkaikkea amerikkalaisesta ylioppilasurheilusta, jonka han väitti täysin vastaavan kaikkia rehdille urheilulle luonteenomaisia standeita". Kirjoitus jatkuu seuraavaan tapaan:

Niinpä Valste pyrki täysin tyrmäämään sen meillä varsin yleisen käsityksen, että jenkkiurheilijaa suositaisiin yliopistoissa urheiluansioitten saavuksi. Paraskaan urheilija ei kuulema pääse lainkaan ainakaan kuuluisimpiin yliopistoihin, ellei hänellä ole jo oppikoulustaan riittävän hyviä arvosanoja todistuksessaan. Ja samoin, jos mies ei yliopistoluvuissaan pysty korkeihin suorituksiin, putoaa hän auttamattomasti myöskin urheilujärjestöjen edustusjoukkueesta. Näin päävalmentaja Armas Valste.

Jos kuitenkin rinnastaa näitä Valsteen väittämiä niihin lukuisiin tosiasioihin, joita tuon tuostakin pulpahtaa päivänvaloon, ei voi olla tulematta muuhun johtopäätökseen kuin siihen, että mies ei melkoisen pitkästä Amerikassa oleskelustaan huolimatta ole ilmeisestikään päässyt kaivautumaan pintaa syvemmälle. Jopa Californian yliopiston presidentti Robert Gordon Sproul toteaa, että ylioppilasurheilijat eivät ole urheilua harrastavia opiskelijoita vaan opiskelua harrastavia urheilijoita. Tämä koskee ennenkaikkea yliopistojen edustusjoukkueissa kilpailevia huippu-urheilijoita. Eräs toinen yliopistojen urheilutoiminnasta perillä oleva henkilö taas kirjoittaa eräässä lehdessä, että yliopistojen urheilujohtajat vilkuttavat setelin kulmaa, kun haluavat joukkueisiinsa hyviä urheilijoita. Amerikkalainen ylioppilasurheilu lepää siis selvän ammattilaisuuden — joskin peitetyn — pohjalla.

Mitä tulee sitten urheilijoitten suoriimiseen täysin riippumatta heidän varsinaisessa opiskelussa saavuttamistaan tuloksista, on Valsteella siinäkin suhteessa suorastaan totuudesta poikkeavia mielipiteitä. Sääntöjen mukaan voidaan urheilijoille myöntää tietynlaisia avustuksia. Koulu voi tarjota heille stipendejä ja tointa heidän toimeentulonsa helpottamiseksi. Tavallisesti koulu ei tee tämän enempää — viralisesti. Mutta usein on voitu todeta, että urheilijalla on runsaasti rahoja käytettävissään, hänellä on ehkä auto, ja hänen isänsä saa mahdollisesti uuden ja hyväpalkkaisen toimen, jossa ei tarvitse liikoja hikoilla. Näitä toimipaikoista, joita yliopistot urheilijoilleen järjestävät, voidaan mainita vaikkapa Yalen yliopiston jalkapallojoukkueen kapteeni Ned Johnsonin tapaus. Hän on "pääkellosepän". Nedin "tehtävänä" on yliopiston tornia koristavan kellon vetäminen. Mainittakoon, että se on sähkökello, joka ei vetoa kaipaa.

Kysymykseen, putoaako luvuissa huonosti leiviskänsä hoitanut ylioppilas ilman muuta pois edustusjoukkueesta, vastaa erinomaisella selvyydellä Saksan amerikkalaisella vyöhykkeellä ilmestyvä saksankielinen "Neue Zeitung"-lehti. Lehden kirjoitus koskee Notre Damen yliopiston jalkapallojoukkuetta, joka on häärinyt ylimmäisenä yliopistojen jalkapallomarkkinoilla. Erään ratkaisevan ottelun edellä tuli tiettäväksi, että muuan joukkueen parhaista hyökkääjistä oli reputtanut kemian tenteissä, ja että hänen oli suoritettava tentit uudelleen.

Yliopiston johto ja ylioppilaiden järjestöt saivat kemian professorin suhtautumaan suopeasti reputtaneeseen.

— Hyvä on, suostui professori, esitän hänelle kaksi kysymystä. Jos hän vastaa oikein toiseen niistä, katson tentin suoritetuksi. Ja hän kääntyi oppilaan puoleen:

— Sanoppa minulle, Joe, mitä merkitsee kaava H_2O.

Tämä ajatteli hetken ja vastasi empien:

— Se on rikki.

— Hyvä on, sanoi professori, sanopa nyt veden kaava.

— En tiedä, vastasi tentattava.

— Oikein, sanoi professori ja antoi tyydyttävän arvolauseen.

Tämäkin amerikkalaisten itsensä toimittamasta lehdestä lainattu kohta osoittaa kouriintuntuvalla selvyydellä, miten urheilun huippuja pidetään kuin kukkaa kämmenellä. Tämä on tietenkin täysin ymmärrettävää. Amerikkalaiset yliopistothan ovat liikeyrityksiä, joten niiden täytyy suorittaa mainoskampanjaa saadakseen uusia oppilaita suojiinsa. Vetävin mainonnan muoto onkin varmasti amerikkalaisittain se, että voidaan osoittaa yliopiston pärjänneen niin ja niin hyvin jossain urheilullisessa yhteenotossa jonkun muun yliopiston kanssa.

Mitalin nämä puolet ovat jääneet päävalmentaja Valsteelta ilmeisesti kokonaan varjoon, tai sitten hän ei rohkene niitä esitellä. Siellä Amerikassahan on kaikki hyvää — porvarien mielestä.

— Etelä-Afrikaan meni v. 1947 huhtikun ja v. 1949 maaliskun välisenä aikana brittiläisiä siirtolaisia yhteensä 54,800.

SUOMEN LÄHETYSTÖ
LEGATION OF FINLAND
140 Wellington Street,
Ottawa, Ontario.
Puhelin 6-2389

Pohjois-Ontarion aluejuhla pidetään Timminsissä

Juhlapuhujana on G. Sundqvist

Timmins. — Pohjois-Ontarion aluejuhla on t.k. 10 päivänä Timminsin osaston kentällä. Ohjelmasta voimme jo etukäteen sanoa, että se on arvokas ja monipuolinen, sillä siihen osallistuvat monen alueemme osaston parhaat voimat. Juhlapuhujaksi olemme onnistuneet saamaan järjestömme sihteerin tov. G. Sundqvistin. Näin juuri edustajakokouksen jälkeen hänellä onkin varmaan paljon mielenkiintoista sanottavaa niin menneestä kuin tulevastakin kulttuuritoiminnastamme. Tulkaapa siis kaikki alueemme suomalaiset ja vieläpä muualtakin kuuleman mitä Kustilla on sanomista.

Muusta ohjelmasta voimme mainita, että mm. tunnettu Timminsin ja Eteläpään yhteinen kuoro laulaa tov. Riku Vuorimäen johdolla kentällä ja myös sunnuntai-iltana haalilla. Heillä on taas kuten tavallista, jotain erikoista tätä juhlaa varten, joten senkään vuoksi ei sovi jäädä juhlasta pois.

Urheilupuoli on myös monipuolista. On viisiotteluja, juoksua kaikille, kuulantyöntöä ja mitä kaikkea muuta lieneekään, joiden nimistäkään ei näin penkkiurheilija ole oikein tietoinen. Yhdestä erikoisurheilusta tahdon kuitenkin huomauttaa ja se on osastojen välinen piippuviesti, johon voivat osallistua 35 vuotta täyttäneet henkilöt. Iän ylärajaa ei ole määritelty. Mennäänpä jokainen koettamaan kuka pääsee piipun omistajaksi. Se on mukava voitto sellaiselle jolla ei ole piippua ja varsin hyvä myös piipun omistavallekin, sillä on hyvä että niitä on kaksi, koska se pakkaa aina olemaan hukassa.

Tanssit ovat lauantai-iltana kentällä. Siellä kaiken hyvin lisäksi on mahdollisuus voittaa hyvä ovipalkinto, joita on kaiken kaikkiaan viisi.

Sunnuntai-iltana on haalilla näytelmäkilpailut, joihin osallistumaan usea alueemme osasto. Tietenkään emme voi olla poissa tästä harvinaisesta tilaisuudesta.

Timminsin osaston emäntäväksi pitää huolen ruokapuolesta, joten ei huoli varata eväitä mukaan, sillä siellä on hyvä päivällinen ja kahvitarjoilu. Varmaan ei nälkä hätyyttele.

Siellä on vielä monta muuta kuultavaa ja nähtävää, joista lähemmin ilmoituksessa myöhemmin.

Siis tervetuloa läheltä ja kaukaa tähän Pohjois-Ontarion suureen kulttuurijuhlaan. Siellä tavataan. — O—t T—o.

Ilma puhdistetaan elektroonikoneilla

Elektroonikone, jolla puhdistetaan huoneitten ilmaa, on saanut jo huomattavan menestyksen. Monet suuret osastokaupat ovat jo järjestäneet ilmanpuhdistuskojeet liikkeisiinsä ja useat ovat päättäneet seurata esimerkkiä, kuten teatterit, ravintolat, hotellit, suuret kokoushaalit jne. Mutta monilin yksityiskotelhinkin on jo tilattu elektroonipuhdistajia.

Ihminen hengittää vuorokauden kuluessa noin 2,000 gallonaa ilmaa ja tuon määrän paino on seitsemän kertaa suurempi kuin ihmisen tuona aikana käyttämä ruoka- ja juomamäärä. Jokainen ilmagallona sisältää tomua ja likaakin. Työpaikat, pajat ja tehtaat ovat erikoisia tomun ja pölyn levittäjiä.

USA:n Bureau of Standards ilmoittaa elektroonikonepuhdistajan ottavan ilmasta 85-90 pros. tomua. Voimme käsittää, mikä merkitys kotien puhtaana pidossa tällä koneella on tulevaisuudessa, jolloin sen saaminen tulee vähävaraisemmankin ulottuville. Kuinka paljon vaivaa se säästää kotien emänniltä puhdistuksessa, ja kuinka moni säästyy hengitysellimien taudeilta, jotka juuri saavat alkunsa ilmassa liitelevistä pölyistä ja kaasuista.

Kirjanpainot tarvitsevat tällaisia koneita puhdistaakseen työpajojensa ilman lyijypölystä. Jalokivihiomot saadakseen huoneistaan sulfuurikaasut, kangaskutomot poistaakseen ilmasta kangaspölyn ja maalitehtaissa voidaan sen avulla poistaa ilmasta vaaralliset maalipölyt. Monet muutkin teollisuuslaitokset ja varsinkin kaivokset ovat hauonneet ottavansa näitä laitteita tehtaisiinsa konttoreihinsa ja kaivanto-onkaloihinsa.

Tällä keksinnöllä tulee kaikesta päättäen olemaan suuri tulevaisuus, sillä kukapa ei haluaisi hengittää raitista ja puhdasta ilmaa likaisen ja myrkytetyn asemesta. Kaikille hengityselimien taudeista kärsiville ihmisille olisi puhtaan ilman hengittäminen parantumisen ensimmäinen, siunattu ehto. On luultavaa, että tämä ilmalaite pian tulee moneen kotiin hyväksi apulaiseksi niitten siistijöille.

Bulgaria lähettää naisedustajan

Sofia. — Täällä ilmoitetaan, että Madame Stella Blagoeva, Bulgarian kommunistisen puolueen perustajan tytär, on nimitetty maansa lähettiläaksi Neuvostoliittoon.

TILATKAA VAPAUS!

Lyhyt selostus filosofian eri koulukunnista

Ryhtyessämme tarkastelemaan marxilaisen filosofian eräitä perusky-symyksiä, meidän olisi asian ymmärtämisen helpottamiseksi luotava katsaus filosofian historiaan, sen kehitykseen antiikin naivista filosofiasta nykyajan kehittyneimpään muotoon, nim. marxilaiseen filosofiaan saakka. Tilan ja ajan säästämiseksi meidän on tuosta kuitenkin luovuttava ja rajoitettava tarkastelumme vain marxilaisen filosofian eräisiin tärkeimpiin kysymyksiin. Samoista syistä joudumme sivuuttamaan marxilaisen filosofian tutkimukset luontoon ja sen ilmiöihin nähden ja tyydymme tarkastelemaan sen yhteiskunnallisen tutkimuksen tuloksia. Sitä ennen on kuitenkin psikallaan luoda lyhyt katsaus filosofian eri suuntiin, joita ilmenee eri koulukuntien edustajilla vielä nytkin.

IDEALISMI

Idealismi on toinen filosofisesta pääsuunnasta. Ratkaistessaan kysymystä ajattelun suhteesta olemiseen se päinvastoin kuin materialismi pitää tajuntaa, henkeä ensisijaisena, kieltäen, että tajunta on materian (aineen) tuote. Idealismi pitää maailmaa hengen tuotteena, sen ruumiillistumana.

Idealismi on sidottu kiinteästi uskontoon ja johtaa tavalla tai toisella jumala-aatteeseen. Idealismin juuret ovat löydettävissä ihmiskunnan jakaantumisessa luokkiin, mutta samalla itse tietoamisprosessissa. Luonnonilmiöiden idealistista käsitystä ovat säännöllisesti kehittäneet taantumuksellisten luokkien edustajat, tai sellaisten luokkien ideologit, jotka ovat tehneet kompromissin taantumuksellisten luokkien kanssa. Tämä on ollut ilmeistä koko filosofian historian ajan.

Idealistisen filosofian varhaisempia edustajia olivat eräin poikkeuksin pythagoralaiset. Pythagoralaiset muodostivat muinaiskreikkalaisen aristokratian poliittisen järjestön, joka taisteli tarmokkaasti demokratiaa vastaan ja kehitteli idealistisen opin.

Muinaiskreikkalaisen idealismin suurin edustaja oli Platon. Hän selitti, että todellinen maailma on yliaistillinen, kun taas realististen esineiden maailma on ainoastaan varjojen maailma, ideain (aatteiden ja ajatusten) kalpean heijastuksen maailma. Feodaalisessa yhteiskunnassa oli vallalla idealistinen skolastiikka, joka teki filosofiasta jumaluusopin palvelijattaren.

Feodalismin rappeutuessa ja porvarillisten suhteiden kehittyessä nostatti vallankumouksellinen porvaristo kehittyneimmissä maissa (erik. Englanti ja Hollanti) koko joukon materialistisia filosofeja, m.m. Bacon, Spinosa, Hobbes y.m.

Saksan porvaristo, joka 17. vs. ja 18. vs. alkupuolella halusi kehittää kapitalistisia suhteita, mutta oli samalla kiinteästi sidottu feodalismiin ja valmis tekemään kompromissin sen kanssa, saa edustajakseen idealistisen filosofin Leibnizin ja 18. vuosisadalla ja 19. vs. alkupuolella sitten muodostuu Saksan klassillinen idealistinen filosofia, jonka huomatuisimpia edustajia oli Kant, Fichte, Scelling ja Hegel. Tuo filosofia korostaa Saksan porvariston kaksinaista olemusta k.o. kaudella. Toisaalta sen vallankumouksellisia haaveita ja toisaalta sen voimattomuutta porvarillisen vallankumouksen suorittamiseen, koska Saksan talous oli kehittymätöntä ja maa poliittisesti hajanainen.

Saksan klassillisen filosofian edustajat keräsivät filosofiassaan paljon arvokasta kehittyvistä tieteistä ja esittivät idealistisessa muodossa joukon nerokkaita ajatuksia, jotka edistivät luonnontieteiden keksintöjä. Saksan idealistisen filosofian huippuna oli Hegelin filosofia, joka objektiivisen (yleispätevän) filosofian pohjalla esitti ensimmäisenä koko maailman prosessin herkeämättömässä liikkeessä, muuttuvana ja kehittyvänä ja koetti tutkia tuon liikkeen ja kehityksen sisäistä yhteyttä, lainmukaisuutta. Hegel oli idealistisen filosofian viimeinen edustaja, jossa idealismistaan huolimatta oli paljon arvokasta ja edistyksellistä ainesta.

Sen jälkeen kun Marx ja Engels loivat dialektisen materialismin, vallankumouksellisen proletariaatin maailmankatsomuksen ja metodin, rappeutui porvarillinen filosofia, lainaten idealistisista oppijärjestelmistä kaikkein taantumuksellisimmat ja epätieteellisimmät aatteet. Erikoisen taantumukselliseksi porvariston filosofia muodostuu imperialismin kaudella. Myös työväenliikkeen sisällä tapahtuva revisionismi ja opportunismi ottavat lipukseen taantumuksellisen filosofian taistellessaan luokkien välisen yhteistyön puolesta.

METAFYSIIKKA

Metafysiikka on dialektiikalle täysin vastakohtainen metodi (tutkimustapa luonnonilmiöihin suhtauduttaessa ja niitä tutkittaessa. Metafyysillinen metodi oli historiallisesti täysin luonnollinen porras inhimillisen ajattelun kehityksessä. Luonnon hajoittaminen yksityisosiin ja olioiden jakaminen määrättyihin luokkiin, niiden luokittelu oli varsin välttämätön edellytys niille valtaville muutoksille ja saavutuksille, joihin luonnontiede pääsi 15—18 vuosisatojen välisellä kaudella.

Mutta tuo tukimustapa jätti jälkeensä tottumuksen tarkastella olioita ja ilmiöitä erillisinä, kehittymättöminä ja muuttumattomina. Metafyysikalle ovat oliot ja niiden ajatusheijastukset, käsitteet erillisiä, joita on tutkittava toinen toisensa jälkeen ja toisistaan riippumatta.

Metafyysikot pitivät luontoa satunnaisesti yhteen kasaantuneina olioina jotka ovat toisistaan riippumattomia ja eristettyjä ja luontoa kokonaisuudessaan levossa olevana, liikkumattomana ja muuttumattomana.

Silloinkin kun metafyysikot myöntävät kehityksen, he kuvittelevat sen yksinkertaiseksi määrälliseksi lisääntymisprosessiksi, jossa määrälliset muutokset eivät johda laadullisiin muutoksiin. Metafyysikkojen mielestä olioissa ei ole sisäisiä vastakohtia, vaan kehityksen syynä on ulkoisten vastakohtaisten voimien yhteentörmäys. Marxin ja Engelsin luotua dialektisen materialismin ja luonnontieteiden kehityttyä yhä pitemmälle, metafysiikka kärsi täydellisen vararikon. Mutta edelleenkin taantumukselliset turvautuvat metafysiikkaan puolustaessaan vanhaa, hävitämään tuomittua, etenkin taloudellisten ja yhteiskunnallisten suhteiden alalla.

He koettavat todistaa kapitalismin olevan ikuisen. Se (porvarillinen taloustiede) ei pidä kapitalistista järjestelmää historiallisesti ohimenevänä kehitysasteena, vaan päinvastoin yhteiskunnallisen tuotannon absoluuttisena, lopullisena muotona.

Metafysiikan kannalla ovat myöskin työväenliikkeen opportunistit kieltäessään luokkavastakohtien sovittamattomuuden ja todistellessaan, että siirtyminen kapitalismista sosialismiin täytyy tapahtua hyppäyksittä, ilman yhteiskunnallista vallankumousta, aiten että kapitalismi kehittyy itsestään sosialismiksi.

Nykyaikaisessa porvarillisessa filosofiassa metafysiikka käsittelee kysymystä maailman perimmäisestä olemuksesta ja alkuperästä ja se jakaantuu ontologiaan, joka tutkii millainen olevainen todella on ja komologiaan, joka tutkii miten olevainen on syntynyt ja teologiaan, joka tutkii kysymystä jumalan olemassaolosta.

DIALEKTIIKKA

Dialektiikka on saanut nimensä kreikkalaisesta sanasta Dialigo, joka merkitsee keskustelua, väittelyä.

Eräät filosofit tarkoittivat vanhassa Kreikassa dialektiikalla taitoa päästä totuuden perille paljastamalla ristiriidat vastustajan väitteissä ja voittamalla nuo ristiriidat.

Myöhemmin dialektiikka muuttui opiksi yleisestä yhteydestä ja kehityksestä. Dialektiikan kannalta ovat kaikki ilmiöt ikuisessa liikkeessä ja kehityksessä ja luonnon kehitys on seurausta luonnossa olevien vastakohtien kehityksestä ja taistelusta. Muinais-Kreikassa olivat filosofit Engelsin sanojen mukaan synnynnäisiä dialektikkoja. Kuuluisa filosofi, Herakleitos, opetti, että kaikki on olemassa ja ei ole olemassa, sillä kaikki virtaa ja jatkuvasti muuttuu, syntyy ja häviää.

Toinen muinaiskreikkalainen filosofi, Aristoteles, tutki dialektisen ajattelun olleellisimmat muodot. Mutta vanhassa Kreikassa oli dialektiikka vielä alkeellista ja yksinkertaista. Se oli naivia. He eivät todistaneet yksityiskohdissaan ilmiöiden kesken vallitsevaa yleistä yhteyttä. He tarkastelivat luontoa yleensä yhtenä kokonaisena, mutta eivät analysoineet luonnon ilmiöitä ja olioita, vaikka ilman sitä ei voi muodostaa selvää kuvaa maailmasta.

Myöhemmin pääsi vallalle moniksi vuosiksi dialektiikalle vastakohtainen, metafyysillinen maailman käsitys. Keskiajan loppuvaiheessa ilmeni dialektiikka-aineksia esim. Descartesin ja Spinozan filosofiassa, mutta kokonaisuutena otettuna heidänkin filosofinen katsomuksensa oli metafyysillinen. Ensimmäinen huomattavan aukon mursi tähän oppiin saksalainen filosofi Kant, joka esitti teorian aurinkojärjestelmän historiallisesta muodostumisesta. Saksalainen filosofia saavutti huippunsa Helgelin filosofiassa. Hänen suuri ansionsa oli paluu dialektiikkaan, ajattelun korkeimpaan muotoon. Hegelin dialektiikka kuvasi ensimmäisenä koko historiallisen ja henkisen maailman keskeytymättömänä liikkeenä, muutoksena ja kehityksenä.

Dialektiikasta tuli tiede kuitenkin vasta silloin kun Marx ja Engels vapauttivat sen idealistisesta kuoresta ja kehittivät edelleen kehitysoppia luomalla materialistisen dialektiikan. Marx ja Engels käyttivät Hegelin filosofiasta vain sen järjellisen jyvän ja muokkasivat materialistiseksi Hegelin metodin, pitäen kehityksen perustana materialistista (aineellista) todellisuutta eikä aatetta. Marxilainen dialektiikka on oppi kehityksestä sen täydellisimmässä, syvällisimmässä ja yksipuolisuudessa vapaimmassa muodossa.

Marxin ja Engelsin luoma, Leninin ja Stalinin edelleen kehittämä dialektiikka on tiede luonnon, yhteiskunnan ja inhimillisen kehityksen yleisistä laeista. Sen metodia luonnehtivista peruspiirteistä seuraavassa kirjoituksessa.

(Jatkuu)

— Tel Avivissa haudattiin äskettäin 200,000 Itävallassa sodan aikana murhatun juutalaisen tuhkauurna.

15,000 saapuvilla 1918 teloitettujen muistojuhlassa

Helsinki. — Ensimmäisenä heilunta-päivänä pidettiin Lahdessa vuonna 1918 kaatuneiden ja teloitettujen muiston kunniaksi koime juhlatilaisuutta. Ensimmäiseksi tehtiin kunnianosoitus Mustankallion mäelle, jossa valkoiset teloittivat punakaartilaisia. Paikalle laskettiin järjestöjen seppeleitä. Suurtilaisuus pidettiin Hennalassa, jonne eripuolilta maata saapuneet omaiset ja järjestöjen edustajat arvioivat yli 4,000 henkilöä käsittävänä kulkueena järjestöjen lippuja ja seppeleitä kantaen. Punakaartilaisten muistopatsaan juurelle laskettiin SKP:n Puoluetoimikunnan, SKDL:n Liittotoimikunnan, Entisten Punakaartilaisten ja tukuisten muiden järjestöjen seppeleitä kaikkiaan yl 70 sekä lukuisasti teloitettujen omaisten seppeleitä ja kukkalaitteita. Puhujina olivat kansanedustaja Sylvi-Kyllikki Kilpi ja huoltopäällikkö K. L. Kulo. Illalla pidettiin muistotilaisuus Lahden Teatteritalossa, jossa esitettiin arvokas ohjelma. Yleisöä oli sali täydeltä myöten täynnä.

Hennalan juhlassa ilmoitetaan olleen juhlapaikalla kaikkiaan noin 15,000 henkeä. Edustajia oli juhlaan saapunut noin 300 eri paikkakunnalta aina Lappia myöten.

Marxilaisuutta ei saisi opiskella sivistysliitossa

Helsinki. — Täällä toukok. lopulla pidetyssä Työväen Sivistysliiton vuosikokouksessa aiheutti liiton työsuunnitelma laajan keskustelun, jossa melkoisen voimakkaasti arvosteltiin liiton sosdem johdon porvarillisen ideologian mukaista toimintaa.

Kokousvirkailijain vaalin jälkeen hyväksyttiin liiton toimintakertomus, jonka yhteydessä arvosteltiin liiton johtoa siitä, että vaikka liiton alaisissa opintokerhoissa opiskelevista 17,000 opiskelijasta on yli 6000 vasemmistolaisiin järjestöihin kuuluvaa työläisopiskelijaa, ei liiton 5 opintoneuvojan paikasta ole luovutettu vasemmistolle ainoatakaan. Tämä on epäkohta, joka tasapuolisuuden vuoksi olisi pitänyt korjata, mutta johon liiton johdon sosialidemokraattinen enemmistö ei ole suostunut.

Toinen kysymys, joka synnytti laajan keskustelun, oli vuodeksi eteenpäin laaditun liiton työohjelman käsittely. Työohjelmassa nimittäin esitettiin viittauksia siihen, että liiton alaisissa kerhoissa olisi harrastettu jotain "propagandasävyistä puolueopiskelua", josta muka saattaisi olla seurauksena valtion avustuksen kieltäminen.

Tällainen väite ja sen työohjelmaan ottaminen on suorastaan provokatiluontoinen, eikä sen tueksi edes pyritykään esittämään mitään todisteita. Monet puheenvuorojen käyttävät arvostelivat liiton oikeistolaista johtoa siitä, että se on ottanut sellaisen sanonnan ohjelmaan, sekä osoittivat, että Työväen Sivistysliiton jo nimenkin perusteella pitäisi edustaa marxilaisen maailmankatsomuksen mukaista työläisopiskelua eikä alistua porvarillisen ideologian kasvattajaksi. Liiton sihteeri Hautamäki, joka ei kyennyt esittämään ainoaakaan tapausta, jolloin liiton alaisissa kerhoissa olisi opiskeltu liiton sääntöjen vastaisesti, yritti puolustella työohjelmaan otettua liiton toimintaa vahingoittavaa kohtaa siitä, että kerhoissa "ei saisi esittää valmiita totuuksia". Ohjelmakohdan poistamisesta suoritetussa summittaisessa äänestyksessä annettiin sen poistamisen puolesta 57 ääntä oikeistolaisten 76 ääntä vastaan, joten ohjelma tuli hyväksytyksi sosdempuolueen määräysten mukaisesti.

Liiton toimikuntaan valittiin kahdeksi seuraavaksi toimintakaudeksi erovuorossa olleet Yrjö Kallinen, R. Oittinen, Veikko Puskala ja Lars Jänttila sekä Mannisen tilalle Uuno Nokelainen ja Aira Koluan tilalle Aune Laurikainen.

Tukkeja meren yli Suomesta Ruotsiin

Oulu. — Yli 20,000 tukkia käsittävä lautta lähti kesäkuun 8 p:nä Toppilan satamasta pietarsaarelaisen hinaajalius "Tolvan" hinsamana kohti Ruotsin rannikkoa, määräpaikkanaan Domsjön satama. Tukit olivat 1,000 kappaleen nipuissa ja ruotsalainen vastaanottaja maksaa koko tukkimäärästä kuljetuskustannuksineen 15 miljoonaa markkaa.

Tällaista tukkien kuljettamista Pohjanlahden yli suoritetaan kuluvana kesänä huomattavasti. Yksipihlajasta on kuljetettu yksi lautta ja samoin myöskin Kristiinasta.

Itsemurhat lisääntyvät Japanissa

Tokio. — Itsemurhat ylittivät kaikki entiset ennätykset Tokiossa viime toukokuun aikana, jolloin ilmoitettiin 121 itsemurhaa.

Tokion poliisilaitos on pitänyt kirjaa itsemurhista viimeisen 58 vuoden ajan. Viime vuonna tekivät tokiolaiset keskimäärin 65 itsemurhaa kuukautta kohti.

CITY OF SUDBURY

ROSKATROKIN TARJOUKSIA

Suljettuja, selvästi merkittyjä tarjouksia "Tender for Garbage Truck", otetaan vastaan keskipäivään, heinäk. 11 p. 1949, yhdelle "Wood Load Packer" roskien keräsytrokille, jonka tilavuus on vähintään kuutiojaardia ja asetettu trokin rungolle jonka kokonaistilavuus on vähintään 16,000 paunaa ja on varustettu metallisilla sekä moottorilla, jonka silinterien tilavuus on vähintään 350 kuutiotuumaa.

Laitteet täytyy olla saatavissa ilman mitään hallituksen maahantuontilupia.

Yksityiskohtaiset määrittelyt saatavissa kaupungin insinööriltä. Alinta tai muutakaan tarjousta ei ehdottomasti hyväksytä.

L. N. HOUCH, kaupungin varakirjuri,
83 Cedar St., Sudbury, Ontario.

CITY OF SUDBURY

Tarjouksia käymäläin tyhjentämisestä

Suljettuja, selvästi merkittyjä tarjouksia "Night Soil" ottaan vastaan allekirjoittaneen konttoorissa, 83 Cedar katu, kaupunginvälin, heinäkuun 11 p. 1949, käymäläin tyhjentämisestä vv. 1949—1950.

Yksityiskohtaisia tietoja saatte Sanitary Inspectorin konttorista 83 Cedar katu.

Halvinta tai muutakaan tarjousta ei ehdottomasti hyväksytä.

L. N. HOUCH,
Kaupungin varakirjuri.

Kohtelias karhu Ivalossa

Oulu. — Tässä eräänä päivänä ihastelivat karhu ja autoilija Jalmari Ranman kuljettama seurue toistaan noin 6 km:n päässä Ivalosta Inariin päin. Kohteliaana mesikämmen antoi autolle tietä varsinkin, kun seurueessa oli vielä naisia. Autonkuljettajakin on tunnettu kohteliaana miehenä ja hän pysäytti autonsa noin 50 metrin välimatkan päähän mesikämmenestä ja niin siinä tehtiin tuttavuutta pitkät ajat.

Kun mesikämmen ei osoittanut mitään vihastumisen merkkejä, rohkeni seurue astua ulos autosta ja viittomalla yritti saada karhua lähemmäksi. Mutta karhu kääntyi viimein selin seurueeseen ja lähti metsään.

Naista sakotettu postirikoksista

Medicine Hat, Alta. — Neljän sentin postimerkki maksoi mrs. Joe Ilbachille $32 täkäläisessä poliisioikeudessa, jokin päivä sitten.

Mrs. Ilbach tuomittiin $15 sakkoon ja kuluihin, kun hänen todettiin poistaneen leiman jäljet postimerkistä ja $10 ja kuluihin leimatun postimerkin käytöstä kirjeessä.

TORONTOLAISET

TANSSIT
TARMOLASSA
Joka lauantai-iltana
TERVETULOA TARMOLAN TANSSEIHIN!

CSJ:n pohjois-Ontarion

Aluejuhla

Heinäkuun 9 ja 10 p:nä
TIMMINSISSA

Lauantaina heinäkuun 9 p:nä
TANSSIT
osaston kenttäravintolassa, alkaen klo 9 illalla
Hank Bielekin orkesteri soittaa.

Sunnuntaina heinäkuun 10 p:nä
URHEILUKILPAILUT
alkaen klo 10 a.p.

JUHLAPÄIVÄLLINEN
klo 12 päivällä

JUHLAOHJELMA
esitys alkaa klo 1.30 i.p.

Kuorolaulua ..... Sekakuoro
Juhlapuhe ..... Gust Sundqvist
y.m. ohjelmaa

Sunnuntai-iltana osaston haalilla
NÄYTELMÄKILPAILUT
alkaen klo 8 illalla.

Kilpailuun osallistuvat Timminsin, South Porcupinen, Kirkland Laken ja Cobaltin osastot.

Tervetuloa juhlimaan! *Aluetoimikunta*

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto. Lehti, Wanup, Ont.

CSJ:n Hearstin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip.

CSJ:n Sprucedalen osaston No. 30. kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 2 ip. Johtokunta kokoontuu tuntia aikaisemmin.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 7 illalla, 316 Bay St. Johtokunnan kokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä keskiviikkona klo 7 illalla samassa paikassa. Kirjeenvaihto osoite: A. Kari, 71 N. Kenogami Ave., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 8 illalla osaston huoneistolla Don-haalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokouksen pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina. Puheenjohtaja Oscar Männistö, sihteeri Hilma Mäki, osoite Box 354, Sudbury, Ontario.

CSJ:n Vancouverin osaston No. 55 kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalilla jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 i.p. Johtokunta kokoontuu puolitoista tuntia aikaisemmin.

CSJ:n Kapuskasingin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 i.p.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston No. 5 työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäinen ja kolmas sunnuntai osaston omalla talolla, 321 John St., alkaen klo 8 illalla.

CSJ:n Val d'Orin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 2 i.p. Sihteerin osoite: Olga Koskela, Box 196, Val d'Or, Que.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: Wm. Rönkä, R. R. 1, Worthington, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LAHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään mi.-tei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301, Sudbury.

MYYTÄVÄNÄ

NOIN 60 EEKKERIÄ PYSTYHEINÄÄ myytävänä. Tiedustelkaa: Wm. Laalo, Blezard Valley, Ont.

(5-7-9)

V. 1948 STUDEBAKER SEDAN, RADIO ja lämmittäjä. Soittakaa puhelin 3-2427, ennen klo 7 illalla.

CITY DRUG STORE
LÄÄKkeitä Kauneusvälineitä
Vapaa kotiinajo
20 Elm St. E. Puh. 4-4273 Sudbury

J. E. Lacourciere
LAWYER — LAKIMIES
JULKINEN NOTARIO
10 Elm St. E. Sudbury Phone 8-8221

KING EDWARD
PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä
Ciljy hoitoa hiuksille
EINO SMITH
JACK NICHOLSON
Sama sisäänkäytävä kuin naisten oluttupaan

Hyvä valikoima kaikenlaisia
Rautatarpeita
★ ★ ★
Modern Hardware
PUHELIN 8-8190
20 Borgia St. Sudbury

Massey-Harris Pony-traktoreita
Nyt saatavissa koska tahansa tehtaasta välityksellämme.
Mainio traktori pienille ja keskikokoisille farmareille.
Standard Hardware
LAURI HILL, omist.
254 Hazel St. Sudbury

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
85 Larch St. Sudbury
Puhelimet 8-8344 ja 5-5663
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
- FORD & MONARCH henkilöautoja
- FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita

Harry Toivonen
suomalainen myyjä

DELONGCHAMP
Cartage Co. Ltd.
20. LORNE ST. PUH. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN.
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

CARL'S DELIVERY
Toimitamme Teidän paketti ja tavaralähetykset nopeasti määrä paikkaan.
SOITTAKAA PUHELIN 3-4163
(30-5)

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puh. 8-8824 Sudbury
Valokuvaus työtä kaikesta lajista

Otamme vastuullemme antaa uutta eloa teidän
KUOLLEELLE RADIOLLENNE
ED'S RADIO SHOP
PUHELIN 3-1589
15 Larch St. Sudbury
Haetaan ja tuodaan kotio.

Lentäkää Suomeen!

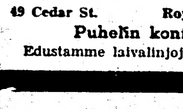

Montrealista Helsinkiin edestakaisin $855.40
New Yorkista Helsinkiin edestakaisin $856.80

Kaikki laivapaikat kesäkuukausien aikana on loppuunmyyty ja jos Teillä on aikomus vielä tämän kesän aikana vierailla entisessä kotimaassanne Suomessa, niin me voimme järjestää Teidän matkanne hyvin nopeasti lentämällä, joko Montrealista tai New Yorkista suoraan Helsinkiin, Suomeen.

KIRJOITTAKAA, SÄHKÖTTÄKÄÄ tai SOITTAKAA VIIPYMÄTTÄ
RITARI TRAVEL AGENCY
49 Cedar St. Royal pankin rakennus Sudbury, Ont.
Puhelin konttori 5-5685 — Iltasin 8-8679
Edustamme laivalinjoja, hotelleja, lentolinjoja ja huvimatkoja.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alertsin yleinen kokous tänä iltana klo 7.30 Finnish-haalilla.

Kirvesteknikkojen kokous huomenna klo 7.30 Mine-Mill-unionin uudessa haalissa 15 Regent St. varrella.

Työn Puiston komitean kokous perjantaina klo 7.30 illalla Työn Puistossa.

Liittojuhlan finanssikomitean kokous pidetään ensi perjantai-iltana klo 8 Finnish-haalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous torstai-iltana Finnish-haalilla

Kuten aikaisemmin on jo ilmoitettu pidetään CSJ:n Sudburyn jäsenistön yleinen kokous ensi torstai-iltana, alkaen klo 7.30 Finnish-haalilla.

Kokouksessa on keskusteltavana lukuisia tärkeitä asioita järjestön äskeisen edustajakokouksen, urheiluväen liittojuhlan ym. tapausten johdosta.

Muistakaa ottaa jäsenkirjat mukaan rästissä olevien jäsenmaksujen suorittamista varten — ja voihan niitä suorittaa etukäteenkin, vuoden loppuun saakka.

Vanhan tavan mukaan tarjoillaan kokouksen väliaikana vehnäskahvit.

Whitefishin Speed vierailee Wanupissa

Whitefish. — Heipä hei wanuppilaiset! Täältä saavutaan sinne olkein joukolla vierailulle t.k. 9 pnä. Koettakaapa varustaa itsenne silloin ajoishaalille ja olkein suurena joukkona.

Tilaisuuden ohjelmassa on vähän kaikenlaista. Lopuksi on yksinäytöksinen kappale "Akkavalta". Me tuomme soittajan mukana, että ohjelman jälkeen voidaan tanssia.

Pitäkää tämä tilaisuus mielessä. Haalilla siis tavataan! — Nojoska.

Jehulaiset kokoukseen!

V.- ja u.-seura Jehun kokous pidetään CSJ:n osaston talolla ensi torstai-iltana kuluvan kuun 7 päivänä Saapukaa joukolla kokoukseen sillä tässä kokouksessa käsitellään liittojuhlaan osallistuminen ja monia muita tärkeitä asioita. — N.

Matkalle Suomeen

Oltuaan Työn Puistossa yli viikon ajan lähti John Hakala Vancouverista sunnuntai-iltana edelleen matkalle New Yorkiin, josta hän purjehtii t.k. 12 pnä lähtevällä SAL:n Stockholmill. ja Suomeen. Hän aikoo vierailla Tampereella ym. ja lähtee takaisin Canadaan lokak. puolivälin tienoissa Mr. Hakala saapui tälle mantereelle 1902 ja työskenteli seuraavana vuonna muutamien kuukausien ajan mm Copper Cliffissä. Hän on ammatiltaan mekanikko, vaikka onkin työskennellyt viime vuosien aikoina seppänä eri seuduilla länsirannikolla.

Onnea matkaan!

— Canadassa on lähes 70 villilintujen rauhoitusaluetta ja näiden pinta-ala on kaikkiaan 1.360 neliömailia.

— Kehoittakaa naapuriannekin tilaamaan Vapaus, sillä se on vähävaraisten suomalaisten oma lehti.

Metsätyöläisunion Sudburyn osaston vuosikokouskutsu

Viikon vaihteessa lähettivät Lumber and Sawmill Workers Union Sudburyn osaston no. 2537 virkailijat, presidentti Chas. McClure ja sihteeri Joseph Billings, osaston jäsenistölle ja stewardeille kämpille ja saholle kutsun osaston vuosikokoukseen mikä pidetään sunnuntaina heinäk. 17 pnä, alkaen klo 10 ap. Mine-Mill-union haalissa, 15 Regent St. varrella Sudburyssa.

Kirjelmässä todetaan, että kämpiltä ja saholta voidaan valita edustajia tähän kokoukseen yksi edustaja kutakin 50 jäsentä tai sen enemmistöosaa kohden. Valinnan pitää tapahtua sitä varten koolle kutsutuissa kokouksessa. Täten valituille edustajille maksetaan kyytikulut ja korvaus menetetystä työajasta $7.15 mukaan päivältä.

Kaikkia union jäseniä, jotka ovat tilaisuudessa tekemään sen, kehoitetaan myöskin osallistumaan kokoukseen, mutta heille ei makseta osallistumisestaan mitään korvausta.

Työpaikoilta valittujen edustajien valtakirjat on lähetettävä mahdollisimman pikaisesti union toimistoon osoitteella Box 484, Sudbury, Ont. Valtakirjan toinen kappale on annettava edustajalle kokouksen valtakirjain tarkastuskomitealle esittämistä varten.

Tämän vuoden kokous on erikoisen merkityksellinen koska siinä luodaan katsaus menneeseen toimintaan, saavutuksiin ja heikkouksiin, sekä luonnehditaan suunnitelmat tulevaa toimintaa varten.

Kokouksen työjärjestyksen pääkohdat ovat seuraavat:

1. Johtokunnan toimintakertomus.
2. Edustajien selostukset kämpiltä ja saholta.
3. Tilikertomus.
4. Päätöslauselmat ja säännöt.
5. Virkailijain vaali.
6. Muut asiat.

Pentti Rasi voitti 800 metrin juoksun Alertsin kisoissa

Sunnuntaina Trout Lakella pidetyissä Alertsin urheilukisoissa osallistui yleisen sarjan viisiotteluun ainoastaan M. Sutinen ja alle 21-v. sarjassa oli mukana T. Lakanen ja A. Poutanen, joista ainoastaan Lakanen suoritti kaikki ottelulajit. Alle 17-v. kolmiottelussa oli mukana Pentti Rasi ja Voitto Sytelä. Pentti voitti kaikki kolme lajia, saaden huomattavasti paremmat tulokset kuin Voitto.

Alle 15-v. poikain sarjassa oli kaikkiaan kuusi kilpailijaa, kolmesta eri seurasta, joista viisi suoritti kaikki ottelulajit, sillä pituushypyn ja kuulantyönnön voittanut A. Hirvelä, ei jucssut 60 metriä, jonka voitti Preddy Harju Jehusta 8.66 sekunnissa.

Alle 12-v. 60 metrin kilpailun voitti Speedin Joyce Lujanen, joka jätti kolme poikaa jälkeensä.

800 metrin juoksun voitti vakuuttavalla tavalla Jehun Pentti Rasi 2 min. ja 25 sekunnissa. Speedin Gerry Kitts oli 75 metriä jälessä ja saman seuran Voitto Sytelä 30 metriä.

Sudburyssa ei ole pitkään aikaan suoritettu osanottoon nähden niin köyhiä kilpailuja kuin sunnuntaina. Ainoana valopilkkuna olivat alle 15-v. sarjan kilpailijat, joita oli kolmesta eri seurasta, kolme Alertsista, P. Harju ja K. Palomäki Jehusta sekä R. Passi Speedistä.

Alerts oli parhaiten edustettuna alle 12-v. 60 m. juoksussa, jossa oli kolme poikaa mainitusta seurasta.

Kilpailuja suosi mainio sää ja kenttä oli paremmassa kunnossa kuin koskaan ennen.

Joka viides suomalainen päätöstutkinnon suorittaneista

Sudburyn teknillisen koulun 60 oppilasta on saanut päästötodistuksen neljä vuotta kestäneiden opintojen jälkeen. Koska oppilaista oli 11 suomalaisperuisia tyttöjä ja poikia oli melkein viidescsa (18.3 pros.) pääsötutkinnon suorittaneista suomalaisia oppilaita. Koska Sudburyn väestöstä oli v. 1941 väenlaskun mukaan vähemmän kuin neljä prosenttia suomalaisia on teknillisestä koulust väässeiden suomalaisperuisten prosenttimäärä erittäin korkea. Siihen saattaa jossain määrin vaikuttaa että joitakin oppilaita saattaa olla ellaisilta seuduilta, joissa suomalaisen lukumäärä on suhteellisesti runsaampi kuin Sudburyssa.

Päästötodistuksen saneet suomalaiset oppilaat olivat: Helen Ehtamo Edwin Jylhä, Raymond Kaattari Gloria Kallio, Taisto Koskela, Alfred Kotanen, Laila Mäenpää, Arvo Näsi Elmer Perä, Eino Rentola ja Simo Tuominen.

Incon valtaukset

Incon ilmoitetaan tehneen mailikaupalla nikkelivaltauksia Mystery Laken tienoilla pohjoiseen CNR:n Hudson Bay-rautatiestä Manitobassa. Näytteet ovat sisältäneet nikkeliä, perin vähän kuparia, vähän kobalttia eikä lainkaan platinametalleja. Valtaukset käsittävät myöskin paljon järven pohjaa.

Liittojuhlaan saapuu runsaammin kansaa kuin koskaan ennen

Suomalais-Canadalaisen Amatööri-Urheiluliiton kiertävänä puhujana länsirannikolla saakka kulkenut U. Mäkelä puhui sunnuntai-iltana Työn Puistossa ja sanoi tulevasta liittojuhlasta muodostuvan suuremman kuin koskaan ennen sillä maan eri osista saapuu juhlaan väkeä enemmän kuin ennen. Puhuja loi lyhyen katsauksen urheilun historiaan helleenien ajoista lähtien Canadan suomalaisten urheiluharrastuksiin saakka. Hän kumosi esimerkeillä väitteet urheilun "puolueettomuudesta" ja loi katsauksen liiton tulevaisuuden perspektiiveihin. Urheiluliitto on edustavin Canadan suomalaisen nuorison järjestö jolla siihen kuuluu 14 seuraa ja yli tuhat jäsentä, eikä sen ulkopuolella toimi muutkuin viisi seuraa.

Incon vesivoimapato aiheuttanut tulvavahinkoja

Tulvavedet ovat aiheuttaneet huomattavia vahinkoja lukuisille Sudburyn seudun farmareille, joiden viljelykset ovat olleet alavilla mailla. Varsinkin Vermilion-joen rannalla olevat farmarit ovat valittaneet tulvavahinkojen johdosta, joiden he ovat väittäneet aiheutuneen Vermilion-joessa sijaitsevasta Incon vesivoimalaitoksen padosta Lorne townshipissa. Farmarit väittävät, että vahingot olisi voitu välttää jos vesivoimalaitoksen portit olisi avattu liian turvaveden pois laskemista varten. Koska sitä ei ole kuitenkaan tehty ovat padon yläpuolella sijaitsevat viljelykset kärsineet huomattavia vahinkoja, etupäässä heinämailla.

Kelly Laken tienoilla sijaitsevat alavat maat ovat myöskin kärsineet vahinkoja liian veden takia. Vahinkoja ilmoitetaan lukuisista muista paikoin Sudburyn piiristä viljan, heinän ja perunain suhteen.

Vermilion-joen ilmoitetaan olevan useita jalkoja korkeammalla normaalista vedenpintaa tähän aikaan vuodessa. Ellei vesi laske pian tuhoaa lämmin vesi kaiken heinän joen varrella.

Maa kuntahallituksen maatalousneuvoja Romeo Leroux väittää, että alavilla mailla kärsityt vahingot tulevat osittain korvatuiksi korkeammilla mailla saatavan runsaamman sadon kautta, sillä runsaat sateet ovat johtaneet runsaaseen kasvuun sellaisilla paikoilla, joihin vesi ei ole päässyt kerääntymään.

Mr. Leroux sanoo vatuista tulevan tänä vuonna hyvän sadon. Mustikoita saadaan kohtuullisesti. Mustikoiden väitetään kärsineen myöhäisten yöpakkasten johdosta.

Jacob Matsonin väitetään tehneen itsemurhan Black Lakella

Viime torstaina löydettiin 54-vuotias Jacob Matson kuolleena asunnossaan Black Laken tien varrella. Hänen väitetään ampuneen itseään otsaan 22 kaliberin kiväärillä. Kaikesta huolimatta ilmoitetaan maakuntapoliisin tutkivan asiaa. Matson asui yksinään kaksi huonetta käsittäneessä asunnossaan, joka sijaitsi eristetyllä paikalla mainitun tien varrella. Naapurit väittävät miehen olleen viime aikoina alakuloisuuden vallassa. Häntä jäi suremaan kaksi sisarta, Linne Waters townshipissa ja mrs. Matti Rauhala South Porcupinessa. Hänet haudattiin eilen Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Park Lawn-hautausmaahan.

Mies hukkui satojen ihmisten lähellä

Dominion-päivänä hukkui Ramsay Lakeen 22-vuotias Incon työläinen Rock Rathier ollessaan uimassa satojen ihmisten läheisyydessä. Hänen ruumiinsa saatiin ylös vedestä noin viiden minuutin kuluttua. Hukkunut oli kotoisin Mattawasta ja oli työskennellyt Copper Cliffin sulatolla. Vainaja oli juuri ennen uintiaan syönyt paistettuja perunoita ja makkaraa. Hänen henkitorveensa uskotaan butuneen ruokaa ja aiheuttaneen tukehtumisen. Tri S. S. Polack, joka oli kutsuttu paikalle, sanoi ettei kenenkään pitäisi mennä uimaan ennenkuin oli kulunut vähintään puolitoista tuntia syönnistä.

Whitefishin v.- ja u.-seura Speed
— vierailee —
CSJ:n Wanupin osaston haalilla
lauantaina heinäkuun 9 p:nä klo 8.30 illalla

OHJELMA:

Tervehdyssanat	John Passi
Avausmarssi	Speediläiset (Säestää Veikko Sytelä)
Laulua	Johnny Passi
Runo	Elvi Lujanen
Pianoesitelmä	Speediläiset
Laulua	Ilona Nojonen (Säestää Elvi)
Runo	Isä Passi
Soittoa y.m.	

— VÄLIAIKA —

Yksinäytöksinen näytelmä
"AKKAVALTA"
Jossa esiintyvät Elina Sytelä, Voitto Sytelä, Viola Latvala, Terho Latvala ja Aura Ojanperä.

Sisäänpääsy 50c. TERVETULOA!

Sotavankien sanotaan saaneen "kommunismin tartunnan"

Amerikkalaiset ja Japanin viranomaiset ovat järkyttyneet sen johdosta

Maizuru, Japani. — Neuvostoliitosta tänä vuonna kotiutettavien japanilaisten sotavankien ensimmäinen ryhmä saapui tänne viime viikolla Taksago Maru-nimisellä laivalla ja useimmat heistä lupasivat liittyä Japanin kommunistiseen puolueeseen.

Takasago Maru on 9,000 tonnin kantoinen höyrylaiva. Se saapui tänne Nahodkan satamasta Neuvostoliiton rannikkomaakunnasta, jossa 2,000 japanilaista sotilasta, matruusia ja siviilihenkilöä. Jo ennen kuin laiva tuli laiturille, oli ilmeistä että entisissä sotilaissa oli tapahtunut muutos. Laivan tullessa satamaan kuuliin heidän laulavan Kansainvälistä ja kommunistisen nuorison laulua.

Japanilaiset ja amerikkalaiset olivat järkyttyneet siitä, kun kotiutetut sotavangit sanoivat, että 95,000 japanilaista entistä sotilasta, jotka kotiutetaan tänä vuonna, on luvannut yhtyä kommunistiseen puolueeseen. Japanin hallitus ja MacArthurin päämaja ovat painostaneet, että vielä Neuvostoliitossa olevat japanilaiset sotavangit on kotiutettava pikaisesti. He ovat väittäneet, että Neuvostoliitossa olevat sotavangit ovat "laittoman pakkotyösysteemin uhreja ja elävät készkittysleireissä".

Kenraali MacArthur on lähettänyt tämän tästä jyrkkäsanaisia nooteja Neuvostoliiton viranomaisille ja vaatinut sotavankien kotiuttamista. Näihin vaatimuksiin on nyt nähtävästi vastattu Neuvostoliiton taholta kotiuttamalla ensimmäiseksi "kommunismin tartuttamat" sotavangit. Nei tiedetä siitä mitä näille kotiutetuille tehdään. Aikaisemmin kotiutetut sotavangit on seulottu huolellisesti amerikkalaisten ja japanilaisten "turvallisuusviranomaisten" toimesta ennenkuin heidät on päästetty irralleen.

Nehru vierailee Ottawassa lokakuussa

New Delhi. — Täällä tiedoitettiin, että Intian pääministeri Nehru vierailee Canadassa pääministeri St. Laurentin kutsumana lokakuussa.

Pääministeri Nehru vierailee myös Yhdysvalloissa ennenkuin hän menee Ottawaan.

Pääministeri St. Laurent on lähettänyt hallituksensa ja Canadan kansan puolesta Nehrulle "ystävällisen kutsun" ja lausunut lisäksi:

"Canadan kansa olisi kiitollinen saadessaan tervehtiä teitä commonwealthin yhden sisarkansan pääministerinä ja Intian kansan ansioituneena johtajana."

Nehru sanoi vastauksessaan: "Minulle on hyvin mieluista vierailla Canadassa ja minä aion tehdä sen samalla kertaa kun minä vierailen teidän suuressa ja ystävällisessä naapurimaassanne, Amerikan Yhdysvalloissa ensi lokakuussa."

Nehru lausui lisäksi, ettei hän luultavasti voi viipyä kauan Ottawassa Yhdysvaltain matkansa ja virallisten velvollisuuksiensa takia.

Kalle Tyynismaa löydetty kuolleena Beaver Lakella

Beaver Lake, Ont. — Viime lauantaina löysivät naapurit paikkakunnalla hyvin tunnetun farmarin Kalle Tyynismaan verilätäköstä maantien ojasta, partaveitsi vierellään ja haava kaulassaan. Paikalle kutsuttiin heti ambulanssi ja häntä lähdettiin viemään Sudburyn sairaalaan, mutta hän kuoli matkalla sinne.

Vainaja kuului aikoinaan CSJ:n osastoon ja Jehuun, harrastaen hiihtoa. Monet olivat ne kilpailut, joihin hän osallistui ikämiesten sarjassa Bennettin rautakoron aikana, jolloin mentiin hiihtämällä kilpailuista toiseen.

Lähinnä suremaan jäi vaimo ja kaksi aikuista lasta, Aune ja Vilho.

Mikä aiheutti epätoivoisen teon, ei ole tiedossa. Vainaja oli Liekin ja Vapauden lukija. — N.

Tyynismaa saapui Suomesta Soohor. 1930 ja siirtyi Beaver Lakelle v. 1932 Hän oli kuollessaan 65 vuoden ikäinen.

Hautajaiset pidetään huomenna Jackson & Barnardin hautaustoimistosta klo 1 ip. Nairn Centren hautausmaahan.

VIERAITA VALLOISTA

Edi Somppi ja John Salo Pitchburgista ovat vierailleet vaimoineen viikon vaihteen aikana Sudburyssa ja ympäristössä. He olivat eilen tarkastamassa Liekin toimituksen ja kirjapainon. He ovat olleet täällä John Salon veljen Eino Salon vieraina.

Jänkkisenaattorit tahtovat jatkaa sotaa Kiinassa

Washington. — Eräs senaattorien ryhmä aikoo asettaa kyseelliseksi valtiodepartmentin Kiinan-politiikan ja esittää, että miljoonia dollareita sysättäisiin edelleen Kiinan taantumusvoimien tukemiseksi.

Valtiosihteeri Acheson on sanonut, että se olisi Yhdysvalloille hyvin tuhoisaa, jos se ryhtyisi laajamittaisiin yrityksiin Kiinan kuomintangin luhistuvan hallituksen pelastamiseksi.

Mutta senaattorien ryhmä tahtoo jatkaa sisällissotaa Kiinassa jänkkidollareilla ja amerikkalaisilla sotavälineillä. Senaattorien suunnitelman mukaan Kiinan taantumusvoimien olisi hankittava tykinruoaksi tarvittava miesvoima, kun taas jänkit antaisivat sotavälineitä ja sotavaltuuskuntia neuvomaan kuomintangia sodankäynnissä sekä "ylivalvomaan sotilaallista ja taloudellista apua".

Sodan voittamiseen sanotaan tarvittavan 6,500 atomipommia

Washington. — Tri Stefan T. Possony, joka toimi viime sodan aikana erikoisasiantuntijana pommituskohteiden valitsemisessa Ranskassa ja on huomattu ilmasotastrategisti, sanoi täällä, että isomman sotilasvallan tuhoamiseen tarvitaan ainakin 6,500 atomipommia.

Tri Possony toimii sotilasasiain luennoitsijana Georgetownin yliopistossa. Hän käytti sodanaikaista Saksaa vertauskuvanaan, kun hän lausui, että sen kukistamiseen tarvittaisiin 6,500 atomipommia.

Veturin kipinät aiheuttivat 33 metsäpaloa

Sault Ste. Marie, Ont. — Sammutusmiehistö taisteli täällä 33 eri metsäpaloa vastaan ja kaikkien palojen sanotaan syttyneen Algoma Central Railwayn yhdestä veturista lähteneistä tulikipinöistä. Sunnuntaina ilmoitettiin, että palot on saatu kontrolliin.

Suurin palo oli noin 40 eekkerin laajuisella alalla Manitoki Laken seudulla Hawk Junctionin lähellä.

Äiti ja tytär tehneet kaksoisitsemurhan

Windsor. — Sunnuntaina löysi Clifford Foreman-niminen mies 52-vuotiaan vaimonsa ja 27-vuotiaan invaliidin tyttärensä kuolleina asunnostaan ja poliisit uskovat kuoleman aiheutuneen liiallisesta unilääkkeen käytöstä.

Mr. Foreman sanoi vaimonsa ja tyttärensä olleen normaalitilassa hänen lähtiessään työhön sunnuntaiaamuna.

Sanoo Titon haluavan jänkeiltä lainaa

Rooma. — Triestestä tulevassa tiedossa sanotaan, että Jugoslavian pääministeri marsalkka Tito yrittää saada $800,000,000 lainan Yhdysvalloista.

Titon sanotaan haluavan käyttää osan lainasta aseiden ostoon länsivalloilta. Belgradista tulleissa tiedoissa sanotaan, että Tito haluaa myöskin länsivaltain tyydyttämiseksi laajentaa hallitustaan.

Sähkösanomamaksuja on korotettu

Montreal. — CPR ja CNR ovat ilmoittaneet korottavansa lennätinmaksujaan 15 prosentilla. Korotus, joka astui voimaan maanantaina, koskee kaikkialla Canadassa tulevia ja menevii sähkösanomia, lukuunottamatta Newfoundlandia.

Lehtisanomien maksuja korotetaan myöskin noin 15 prosentilla.

— Luxemburg on ratifioinut pohjois-Atlantin paktin, ilmoittaa Yhdysvaltain valtiovirasto. Aikaisemmin sen ovat ratifioineet jo Canada, Britannia ja Belgia.

ILMOITUS
RUOKARYNTÄYKSESTÄ BRITANNIALLE

City of Sudbury

Sudburyn kaupunki tulee johtamaan ruokaryntäystä Britannian hyväksi heinäk. 4—9 päivään saakka, mainitut päivät mukaan luettuina. Ryntäyksen kesken olemaan kaupungin valtuuston huoneisto, 23 Cedar St., Sudbury.

Avustavakomitea, joka on muodostettu paikallisen I.O.D.E. neljästä osastosta, tulee auttamaan paikkauksessa ja ruokaryntäyksen lajittelussa, samalla toivoen apua kaikilta asiaan innostuneilta kaupungissa.

RUOKATARVIKE-EHDOTUKSIA:
(1) Kaikenlaista kannutettua lihaa — paitsi ei Corned Beef.
(2) Kuivatuita hedelmiä kuten luumuja, aprikoosia, rusinoita, teleita ja kannutettuja hyytelöitä.
(3) Tea Bix-, kaakki-, gingerbread-, muffin- ja piirakkasekoituksia.
(4) Klim, kannutettua maitoa, cocoa, teetä, ovaltine ja maitolaisia kuivattuja soppaseoksia — PAITSI EI KANNUTETTUA SOPPIA.
(5) Palasokeria, juustoa, suklaatia, riisiä, Kraft Dinner ja kuivattuja vaihdoksia paremmin kuin tavallisen maaliöljy.

Minä ystävällisesti pyydän kaikkia Sudburyn asukkaita näyttämään tunnettua anteliaisuuttaan jättämällä lahjoituksensa valtuustoon ylämainittuina aikoina.

Lisätietoja saatte puhelimella 6-6401.

Päivätty pormestarin konttorissa tänä 2 päivänä heinäk. 1949.

Pormestari W. S. BEATON.

MacArthur esittää kommunistien kuristamista

Tokio. — Kenraali MacArthur antoi heinäkuun 4. päivän johdosta lausunnon, jossa hyökättiin "kommunismia" vastaan ja julistettiin sen olevan "kansainvälistä laittomuutta".

MacArthurin lausunnon tulkittiin merkitsevän sitä, että Japanin hallituksen olisi julistettava kommunistinen puolue laittomaksi, koska se taistelee taantumukseen palaamista vastaan.

MacArthurin kommunistivastaista julistusta tuettiin sotilasparaatilla. Noin 16,000 aseistettua sotilasta marssi Tokion kaduilla Yhdysvaltain itsenäisyyspäivänä.

Japanin kommunistien uskotaan saaneen äskettäin lisää seuraajia, mutta MacArthur väitti, "ettei kommunistien propaganda vaikuta suuriin kansanjoukkoihin, jotka haluavat mieluummin pitää demokratian etuoikeudet".

Yli bilj. jänkkidollaria Turkin sotavarusteluun

Lontoo. — Ankaran radiotiedon mukaan on Turkin ulkoministeri Sadak sanonut haastattelussa, että Turkki on saanut kahden vuoden kuluessa yli 1,000,000,000 dollaria sotilaallista avustusta Yhdysvalloilta.

Viitosten äiti tekee matkan Roomaan

Callander, Ont. — Mrs. Oliva Dionne, Dionnen kuuluisten viitosten äiti lähtee tällä viikolla matkalle Roomaan. Mikäli tiedetään, ottaa paavi hänet vastaan.

Mrs. Dionnen mukana matkustaa myöskin viitosten yksityisen koulun johtaja sisar Aimee des Anges.

— Brittiläisiä siirtolaisia meni 1947 huhtikun ja v. 1949 maaliskuun välisenä aikana Australiaan kaikkiaan 54,800.

LAIVAPAIKKOJA SUOMEEN
Yksi paikka
MIEHELLE
"Stockholm"
laivaan
joka lähtee
New Yorkista
elokuun 5 p:nä
Kaksi
NAISEN
paikkaa
"Gripsholm"
laivaan
joka lähtee
New Yorkista
elokuun 12 p:nä
Lähemmin:
EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies
VAPAUS TRAVEL AGENCY
Box 69, Sudbury, Ont.

NUOREN HANURITAITEILIJAN
LEO NIEMEN
KONSERTTEJA
WATERS TOWNSHIPIN KOULULLA A 1
Lauantaina heinäkuun 9 p:nä klo 8.30 illalla
ja
CSJ:n WHITEFISHIN HAALILLA
Sunnuntaina heinäkuun 10 p:nä klo 8.30 il.
Avustajina
PAULA WOODLEY ja AIMO HEIKKINEN
Antavat laulu- y.m. esityksiä.
LOPUKSI TANSSIA.

Murphy
VALKOINEN ULKOMAALI
- säilyttää kauneutensa kauemmin kuin tavalliset maalit sillä sen valmistuksessa on käytetty jalostettua pellavaöljyä, joka kestää tuulta, sadetta, aurinkoa ja lämpötilan vaihdoksia paremmin kuin tavallinen maaliöljy.

GALLONA **6.30**
KVARTTI **1.95**

Murphy Paints NARVO ARE OBTAINABLE AT.....

MARTTI MÄNNISTÖ suomalainen myyjämme pa'velee teitä mielikyvällä.

MURPHY PAINT STORE
27 Cedar St. Puh. 4-4485 Sudbury